

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Rágalmak.

Idestova hozzászoktunk már, hogy az egész világ ránk öltögesse a nyelvét. A nyakas magyar azt mondja a piszkolódásokra: törődik vele a fene, mit ugat a német. A gondolkodó magyar azonban keresi a módját: hogyan lehetne azt a sok otromba hazugságot elhallgattatni, amit külföldön felénk szólnak.

Az a hajsza, amit ellenünk indítottak, nemzeti kérdéssé vált. Nem elég, ha itthon kiabálunk; nem elég, ha egyszerűen leki-esinyeljük a roszmájú hangokat, hanem ki kell találnunk az ellensúlyozó eszközöket.

Gróf Mailáth József, aki főur létére nem restelte a fáradságot, hogy a külföldi lapokba írjon Magyarország viszonyairól, megmondta magának a külügyminiszternek, hogy a Monarkia tekintélye is megköveteli, hogy ne engedje a magyarságot minden himpellérnek leköpködni s minden ostoba fajankónak meghurcolni. A külügyminiszter nem csak osztrák, hanem magyar érdekeket is köteles szolgálni. Megkövetelhetjük tehát tőle, hogy a mi tekintélyünket is megvédje.

A külügyminiszter megígérte, hogy Magyarország államjogáról megjelenő téves közlemények helyreigazításáról gondoskodik fog. Egyebet nem tehet. Azt tehát, hogy

ázsiai hordának fessenek bennünket, megakadályozni nem tudja

És igaza van a külügyminiszternek. Európát diplomáciai uton jobb véleményre nem lehet hangolni. Ehez kitartó társadalmi munkára van szükség; olyan társadalmi munkára, amelynek hatását megéreze a külföld is és megéreze első sorban Ausztria, amely az ellenünk szórt rágalmaknak melegágya.

Mert legyünk tisztában azzal, hogy ott születnek azok a vádak, amelyek a magyarok rettenetes kegyetlenségéről beszélnek. Vandáloknak, emberevőknek mondanak bennünket s a világ sajtója harsogva hirdeti gázságainkat.

Miért? Kit okozhatunk ezért? Kinek áll érdekében, hogy magasra szítsa ellenünk a parázsló gyűlöletet? Ok nélkül nincs okozat. Minél nagyobb az a törekvésünk, hogy függetlenségünket érvényesítsük, ugyanolyan arányban fokozódik rosz hírünk is. Kell-e fejtegetnünk, hogy mindennek forrását Bécsben kell keresnünk?!

Nem, ezzel tisztában vagyunk. Még a gyermek is tudja, hogy honnan fuj a szél.

Kétségtelen, hogy ez ellen tennünk kell valamit. De ha eredménnyel akarunk járni, akkor helyes utat kell választanunk.

A mérgezett patak vizét a forrásnál

kell elvezetnünk, később, amikor már meg-nőtt, megdagadt, hiábavaló fáradság lenne törekvésünk. És ha a rágalmak megdagadt áradatát el akarjuk fojtani, akkor is a forráshoz kell visszamennünk és ott kell utját szegni a további özönlésnek. Minden egyéb csak hasztalan, eredménytelen kísérletezés.

Addig, amíg nincs önálló külügyi képviselőtünk, célt érni nem fogunk. A mi külérdekünk Bécs kezében van, csak természetesen, hogy e hatalmával Bécs a maga javára fog élni. Nem is vehetjük tőle rosz néven. Végtére is ez háboru és ha a hadijog szerint hadüzenet nélkül nem is képzelhető el összeütközés, csak hogy a diplomácia a becsapások tudománya, ez nem igazodik a hadi jog törvényei szerint.

Ez tehát okozója minden bajnak és semmi egyéb. Bécsé a hatalom, a tekintély, a gazdagság, Bécs mellett igen előkelő összeköttetésekkel és sok kedves rokonnal dicsekedhetik, hogy jön ahoz a szegény magyar tartomány, hogy Bécs szavát megcáfolva, hitelt nyerjen?

Egyedül az önálló külügyi képviselő tehát az, aminek alapján eredménnyel járhatnánk. Minden egyéb csak szelmalom-harc, donkihott féle haszon nélküli komédia.

És épen ezért, mert minden garas kárba veszett, minden fáradság hiábavaló, egy-

Sivár az élet, mondogatják . . .

*Sivár az élet, mondogatják,
Már szerelem nincs, csak adás-vevés;
Mindenki várja gazdagabbját
S a sziv magába' most csak szenvedés . . .*

*Hát én bizony a jobb eszemmel
E bölcs beszédet mind csak hallgatom:
S nagy gazdagságomat lelem fel
Szerelemes szép szemedbe', angyalom!*

Láng J. József.

Ady Endre.

Irta: Bódog Ferenc.

Nietzsche szellemi öregapja, Max Stirner ezt írta körülbelül egy félszázaddal ezelőtt: »Mit is nevezünk rögeszmeinek? Oly eszmét, mely urrú lett az emberen . . . Vajjon a vallásos igazság, amelyben kételkednünk nem szabad, a népfélség, melyet bolygatnunk tilos, az erény, melyet a censornak a legkisebb szög védenie kell, hogy a közérköles tisztán ragyogjon stb . . . mindez nem rögeszme? Ha egy szegény örültje a tébolydának azt hiszi, hogy ő az atyauristen, a japán császár, a szentlélek, vagy ha egy jámbor polgár hivatását abban látja, hogy jó keresztény, hűséges polgár, erényes ember legyen stb . . .

ez mind a két esetben ugyanaz a rögeszme.« Max Stirner, a pókhálót szövő szobatudós mindezekből kikövetkezteti: az Isten — Én vagyok, mint ahogyan valamikor száz perccel kisebb szerénységgel a Napkirály azt mondta: »az állam én vagyok.« Nietzsche Max Stirner hóbortjára rendszert épít, egy izig-vérig németzagu filozófiát, mely egész közép Európának legműveltebb elemét, még Franciaországban is félelmes gyorsasággal meghódítja. Nietzsche »arisztokratikus neo-cinizmusa« az emberiség ősrégi satanismusa, melyet már Plató kifejezett a Gorgiasban Kalliklész szájával, Machiavelli a politikára alkalmazta annak idején, Byron életével és esodaszép »Manfrédjával« valósította meg, Heine ördögi arcáról is az vigyorog, teljes varázslatos búbjával.

Ennek a világnézetnek Magyarországon is akadt tolmácsa egy genialis fiatal költőben: Ady Endrében.

Most jelent meg verseinek harmadik kötete: VÉR ÉS ARANY.

Ez a kötet szokatlan viszhangot keltett az irodalom berkeiben. Szokatlant, mert eddig a sajtó többet foglalkozott Fedák Sári lábikrájával, mint a versekkel, többet kérészetű mázolásokkal, mint komoly irodalommal. Ugy látom, a közel jövőben egy szép vers megjelenése époly esemény lesz e honban, mint ha Pozsgay Miklós köp egyet a képviselőházban . . .

Ez a verskötetet lázba ejtette az embereket. Azzal fogadták, mint a nagy tehetségeket mindig: az imádat és gyűlölet rajongásával. Egyik

birálója szinte elájul a gyönyörűségtől azért, mert nem érti, a másik pedig még a keresztvizet is leszedi róla azért, mert nagyon is jól érti: rimein és ritmusán keresztül Vészi Józsefet véli megpillantani; s mint aljas gazember fölött egyszerűen napirendre tér.

Szerintünk verskötethez nem szabad közeledni politikai és erkölcsi idolumokkal telt fővel és szívvel; verskötethez kitárt lélekkel kell közelednünk, a költő is a szívéhez kitárt tenyérén elibénk: nézzétek ez az én szivem, nektek ajándékozom. A verskötetben semmi mást nem szabad először keresnem, mint azt, hogy a költő igazán a maga szívéhez hozza-e nekem. S ha valaki Ady Endre legújabb verseit hatásra és befogadásra kész figyelemmel végig olvassa, lehetetlen meg nem éreznie, hogy ez az ember igazán beszél. Nem az a fontos, hogy Nietzsche »herrenmorálja« nyilatkozik benne, hanem az, hogy ezt a morált a szíve vérével fejezte-e ki. Ha Nietzsche azt mondja: »csupán a nemeslelkű embernek van joga az egoizmushoz; olyan embernek, akiben az a megingathatatlan hit él, hogy a többi embernek természetesen alá kell magát vetnie és föl kell magát áldoznia érte. Az alsóbbrendű lényekkel szemben minden szabad és egyáltalán kívül esik a jó és rosz kategóriáján«, ha mond, Nietzsche ezt mint objektív tételt, az ész abstrakcióját adja előmbé, eszemmel közeledem hozzá a azt nézem, hogy igaz-e s könnyen kimutatom, hogy milyen hatemeletes paradoxon. Ez Ady Endrénel a szívek, a költészetnek nyelvére lefordítva így hangzik:

Általán nem érthető a külföld informálásának mostani módja.

Az még hagyján, hogy drága pénzen idegen világlapokban tesszünk közzé bennünket dicsérő cikkeket. Hanem az már igazán különös, hogy Berlinben amolyan sajtóiroda félét létesítenek és annak vezetésével azt az embert bízzák meg, ki egymagában többet ártott a magyarság ügyének, mint az összes rágalmozások. Az áruló háborus időben agyonlövik, békében megvetik, hogy jön hát ahhoz Vészi József ur, hogy ezek helyett jutalmat kapjon, jutalmat és életfogytiglan tartó ellátást?

Vészi József képviseli külföldön a magyar érdekeket! Risum teneatis amici?! Vészi József, a mindenkori kormányok uszályhordozója. Vészi, Kristóffy-nak a csatlósa!

Jaj nekünk, ha ez így van! Megérdemeljük a sorsunkat, ha konclesőket küldöznek érdekeink védelmére a külföld empóriumába.

Miért nem keresnek a nemzet vezető osztályai összeköttetéseket a külföldön, úgy mint gróf Mailáth József teszi? Miért szolgáltatjuk ki magunkat védelem nélkül a rágalmozóknak?

Miért? Mert nekünk így kényelmesebb. A német had ugasson, azért: extra Hungariam non est vita.

Közigazgatás.

Zalavármegye alispánja terjedelmes jelentésben számol be a törvényhatósági bizottságnak a közigazgatás állapotáról. A február 9-ikén tartandó rendes közgyűlés elé terjesztett jelentés alapján közöljük az alábbi adatokat.

A decemberi közgyűlés határozata folytán megfelelő intézkedések tettek az iránt, hogy a rendőrhatalóságok a tánevigalmak, mulatságok stb. engedélyezése tárgyában kibocsátott belügyministeri körrendelet értelmében olyankor, amikor bucsuk alkalmával, vagy bármely más időben vagy alkalomból kifolyólag tánevigalom vagy más mulatság engedélyezése lesz kérve, fokozott figyelemmel legyenek a közbiztonsági, közegészségügyi és más rendőri tekintetekre, valamint az engedélyt kérők és hozzátartozók megbízhatóságára

Ős Napkelet olyannak álmotta,
Amilyen én vagyok;
Hősnek, borosnak, büszke szertelennek,
Kegyetlennek, de ki elvéri
Egy gondolatot.
Ős Napkelet ilyenek álmotta:
Merésznek, ujnak,
Nemes, örök nagy gyermeknek,
Naplelkűnek, szomjasnak, busítónak.
Nyugtalan vitéznek."

Fogunk-e ezzel vitakozni? Nem abban kell-e itt gyonyörködni, hogy egy lángzó szív mily naivan kiárad nekünk? Ha helyteleniténünk ilyenformán: »fiatalember, nem szabad kegyetlennek, büszkének, szertelennek lenni egy jó honpolgárnak«, nem lennénk-e olyan nevetségessék, mint Baró Berzsenyi J. ques, ki azt mondja: »Vörösmartyt helyeslem« . . .

Miről lehet megismerni, hogy valaki a szívből beszél? hogy az érzelem, a szenvedély, a pátoz nyilatkozik szavaiban? Ez a legnehezebb kérdések egyike; ezt meghatározni alig lehet biztosan, legfőbb megérezni. Aki nem érzi az elragadtatott diadal vad örömeinek lüktető ritmusát e sorokban, az ne vegyen a kezébe verset:

Vad paripám, hajrá.
Tomporotok ma véresre verem.
Ma én vagyok ifjú Apolló.
No, ki jön utánunk?
Ki éri utól tüzes szekerelem?

Gyi keselyem: füstöl Bün,
Gyi jó lovam: fekete Álom,
Mi áttörünk, vad paripám,
Ezen a szürke életem,
Mi áttörünk a barna halálom.

• • legkörültekintőbb módon megállapítsák, valjon védelemben fognak-e részesülni a fenforgó összes érdekek és megvannak-e e részben a kellő biztosítékok; ha pedig a tervbevetett mulatság általában véve semmi szempontból sem esik kifogás alá, az engedély idejének, terjedelmének a meghatározásánál is óvatosan járjanak el; egyáltalán pedig arról is gondoskodjanak, hogy ha a mulatság a közérkölcösiségre, a közbiztonságra, a közrendre és nyugalomra nézve veszélyessé válnék, vagy az engedélytől eltérés történne, avagy a rendőri szabályok megsértetnének, a mulatság azonnal megszüntetessék s az illetők ellen a megtorló eljárás folyamatba tétesseék. A hatóságok utasították, hogy a 15 éven alul lévő gyermekeknek a mulatóhelyekről való távoltartása tárgyában alkotott megyei szabályrendelet intézkedései betartására felügyeljenek.

Rendelelet adott ki az alispán a tűzrendészeti szabályrendelet végrehajtására, különösen a községi tűzoltóság szervezésére, betanítására, a tűzoltóság tisztviselői megválasztására, a tűzoltó gépek és más eszközök beszerzésére s jókarban tartására, a tűzoltó kerületek beosztására, a köteles tűzoltók összeírására, a megváltási díjak beszedésére, az ezekből alakított tűzoltói segélyalap kezelésére és gyarapítására, a tűzoltók segélyezésére.

Tapasztaltatott, hogy az ugynevezett vándorlegények azon ürügy alatt, hogy munkát, alkalmazást keresnek, bejárják a vármegyét és községtől-községre, házról-házra menve koldulnak, sőt — különösen kedvező alkalom esetén — durva magaviselettel, fenyegetődzéssel megfélemlítik, könyöradomány nyújtására kényszerítik a lakosságot s általában véve állandó a veszélyére vannak az állami és társadalmi rendnek, a vagyon- és személybiztonságnak; továbbá, hogy azok gyakran üzlet- és keresetszerűleg s előre kicsinált terv szerint egész rendszerességgel körutazásszerűleg kóborolják be a vármegyét s a szomszédos vármegyéket, sőt az országot azért, hogy munkanélküli koldulással és alkalomadtán tiltott uton keressék létfenntartási eszközeiket s az amúgy is nehezen élő lakosság nyakán elősköjjenek. Utasították a rendőrhatalóságok arra nézve, hogy ezen türhellen állapotnak véget vessenek.

A segédjegyzői állásoknak államsegéllyel leendő rendszeresítése iránt indított eljárás folyamán 5 jegyzőségre nézve hozta az alispán ily állás rendszeresítését a Belügyminister urnál javaslatba, jöllehet az a rendelkezésre álló hitelre való tekintettel csak 2-3 jegyzőségre volt kilátásba helyezve. A belügyminister ur azonban méltányolva a felhozott indokokat, mind az ötre (vonyarozvashegyi, csonkahegyháti, szentpéteruri, zalakopányi és osáktornya-vidéki körjegyzőségre) megadta az államsegélyt és pedig az elsőre — a szövetségelt községek által felajánlott 400 koronát számitásba véve — 600, a többire 1000—1000 koronát, vagyis azt az összeget, amelynél kisebb

a segédjegyző fizetése nem lehet, de a két utóbbira csak az 1908. évi állami költségvetési törvény megalkotása után fogja azt folyósítani. Ezek alapján a segédjegyzői állások szervezése legközelebb megtörténik.

Az eddigi környezetükben erkölcsi romlásnak kitett vagy züllésnek indult gyermekeknek az állami gyermekvédelem körében való oltalma tárgyában kibocsátott belügyministeri körrendelet végrehajtása körül az a sajnos eset merült fel, hogy a körrendelet alapján gyermekmenhelybe szállított cigánygyermek visszadattak szüleiknek. Ez okból intézkedést kért az alispán a belügyminister urtól arra nézve, hogy az ily gyermekek a menhelyekbe befogadtassanak.

A kivándorlás a tudvalevő okokból nemesak hanyatlóban van, hanem a visszavándorlás is megindult. A m. kir. határszéli rendőrség osáktornyai különítményén december hóban egy kivándorló sem lett feltartóztatva, de annál nagyobb számú visszavándorlónak járt a határszélről való hazautazásban segítségére a határrendőrség. A Cunard L. hajótársaságnak Fiuméből legutóbb indult és kivándorlók szállítására szánt hajója egyetlenegy kivándorló nélkül indult Newyork felé. Egyebekben a kivándorlókkal szemben az eddigi eljárás lesz követve. A kivándorlásra esábitók ellen és a esábitás megakadályozására a törvényes intézkedések megtétek. A kivándorlás elősegítésének eseteiből kifolyólag a nyomozások megindítottak és eredménnyel befejeztettek.

A Szepetkre kijelölt, de megfelelő helyiség hiányában ideiglenesen Ollárban felállított új esadór-örs végleges elhelyezése iránt megindított eljárás eredményre vezetvén, az örsnek Szepetken leendő elhelyezése elrendeltetett.

A megyei telefontársulat létesítését illetőleg a tervék és költségvetések a pécsi pósta- és távírda igazgatóságától beérkezvén, kimerítő utasításokat kell kiadni azon célból, hogy az érdekelt községekkel megtartandó tárgyalások eredményre vezessenek s a közgyűlés a vármegyei telefontársulat felállítására tárgyában érdemileg határozasson.

Közegészségügy. A felnőttek egészségi állapota kedvező volt; csupán a zalaszentgróti járás képezett kivételt, amelyben az influenza, a tüdőhurut és lob nagyobb számban fordult elő.

A gyermekek egészségi állapota nem volt kedvező. Általában véve a légzőszervek bántalmi uralkodtak; a pacsai, osáktornyai, keszthelyi és sümegei járásokban pedig a vörhenyben és kanyaróban való megbetegedések száma emelkedett.

A bejelentésre kötelezett fertőző bántalmak közül előfordult ronesoló toroklob 47, kanyaró 168, hasihagymáz 62, vörheny 241, bárányhimlő 9, gyermekágyi láz 1, hókhurut 13.

A szemesés köthárgyalob, mely a perlaki, osáktornyai és alsólendvai járásokban tájkórosan uralkodik, a többi járásban és rendezett tanácsu

Kis kordék dögöése
Átkát utánunk szórja, no szórja.
Ugye paripám? hol járunk mi akkor,
Hol jár már akkor
Az új daloknak ifjú Apollója?

Az a címe ennek a versnek: »Dalok tüzes szekere-
rén.« S valóban ezekből a strofákból, sorokból
kiérezni a vad vágatás robaját, legalább nekem
olvasása közben a rémülettől elállt a szívem
dobogása, annyira hallottam azt a phsétoni dör-
gését a megrázkódtatott levegőnek!

Ilyesmit magyar nyelven nem igen lehet
olvasni.

S van a kötetben ilyen tökéletesen, szinte
kiszerteties kifejező erővel megirt rapszódiaja egy
esemő, melynek az értelmén se igen kell törni
a fejét a nyájas olvasónak. Ilyen: »Abszoln
boldog szégyene,« »Ülök az asztaltrónuson,« A
nagy pénztárnok,« Egyedül a tengerrel, »Igy
szóma szóm,« »Havasok és Riviera« stb. Nem
is annyira a gondolatok maguk jelzik bizonyos
érezlem jelenlétét, hanem a gondolatoknak, kife-
jezéseknek bizonyos rendetlen rendje. Logika?
Logika a szónoklatban és az értekezésben és a
matematikai levezetésben van helyén. Oh az
Eendrődi Sándorok és Ábrányi Emilek sívár,
logikus szónoklatai, melyeket versebe szedtek,
csengő-bongó rimekkel teleaggattak! A sziv
beszédét épen a szagattott, inverziós, rövides,
vissza-vissza térő, képletes, hűzagos stílus jellemzi,
ahogy Shakespeare hősei beszélnek az indiat
paroxizmusában, vagy mint az Énekek Énekében
beszél Sulamith a könyvek könyve fenségesen
értelmetlen stílusában:

Ápoljon ajka csókja,
Bornál szerelmed édesb.
Kenetjeid szagokak:
Ömlő kenet te hied.
Ézért szűzek szeretnek.
Oh vonj magadhoz!

Ki meri állítani, hogy nem tökéletes kifeje-
zése ez a szerelem hő odaadásának? s ki tudja
elemezni logikailag és grammatikailag? Arany
Jánosnak három legmélyesebb hangulatu balla-
dája: Bor vitéz, Tengeri hánias, Vörös Rébék.
No és szeretném látni azt a poeseós professzort,
ki sorról-sorra kielégítő magyarázatát adja nekem
e bámulatos alkotásoknak.

Ady Endrőnek legtöbb verse olyan érzés,
hangulat kifejezése, mely neki legsajátabb-sajátja.
Mint a nagy modern impressiionista festők: Van
Gogh, Cezanne, Gauguin, Degas, Manet, Sisley,
Pissarro, a magyaroknál Rippl-Rónai, Ferenczy
Károly, Vaszary, a pillanat pillanó hangulatát
akarják megragadni s színekkel kifejezoi, úgy ő
is a pillanat költője. Ha érzi, hogy új hangulat
kapta meg, melynek új a színe, új a zenéje:
azt akarja szavakba lehelni. S beteges érzékeny-
ségével megérez az új eszmék kelte minden
sajátos hangulatot. Szenvedő idegei szinte az új
kor esábitója, mely minden kis szellőre hangot
ad s ahol nekünk értbetetlennek látszik, ott
olyan hangulatot fejez ki, mit még mi nem
éltünk át, mert nem szenvedtünk annyit, nem
égtünk le erkölcsileg annyiszor, idegeink nem
voltak olyan feszültségben, hogy megláttunk
volna olyan víziókat, mint az ő víziói.

S érzékeny lelke tiszszeresen szenved a modern

városokban pedig szörvénnyesen fordult elő, 1609 esetben jelentkezett, amelyek közül gyógyult 280, eltávozott vagy meghalt 60, gyógykezelés alatt maradt 1269.

Rendőri boncolás 2, külső hullaszemle pedig rendőri tekintetből 10 teljesített; súlyos testi sérülés bejelentetett 9, öngyilkosságot 1 egyén követett el, véletlen szerencsétlenségből bekövetkezett halálnak 8 egyén esett áldozatul, az elmekórnak 4 esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát; hét éven alul elhalt gyermekek gyógykezelése 87 esetben mulasztott el, a mulasztók ellen a törvényszerű eljárás megindított.

Az 1907. évi védhímlőoltás és újraoltás eredménye lezáratt és a jegyzőkönyvek a m. kir. belügyminister urhoz felterjesztettek. Elő ízben beoltatott 14,381, újraoltatott 16,409.

Van a vármegye területén: lelenc 33, dajkaságba adott 485, elmebeteg és hülye 750, siketnéma, vak és nyomorék 766, közsegélyre szorult 2072, keresetképtelen árva 1751.

Allatgyógyászat. A haszonállatok egészségi állapota kedvező volt; ugyanis egyfelől a hivatalból jelentendő fertőző betegségek csak igen kis mértékben voltak elterjedve, másfelől pedig egyéb állati kórok tömeges fellépése sem észleltetett.

A lovak között a nagykanizsai és a pocsai járások egyes gazdaságaiban súlyos lefolyású influenzás megbetegedések, a pocsai, perlaki és sümegi járások területén marigykór, a szarvasmarhák közt pedig a pocsai, sümegi és szentgróti járásokban a sereegő üszök, végül a szentgróti járásban ellési bennulás és tarlósumör fordult elő.

Védőoltások 19 gazdaságban eszközöltettek részint lépfene, részint sereegő üszök, részint sertésorbánca ellen, továbbá 1 községben néhány kiscigánál sereegő üszök ellen.

Az állatvásárok, valamint a marhorakodó állományok forgalma általában gyenge volt, kivéve a Csáktornyai községben tartott heti sertésvásárokat, amelyekben igen élénk forgalom fejlődött ki.

Sümeg község sertésvásártárára helyett, amely eddig nem felelt meg a törvény követelményeinek, új sertésvásártér lett kijelölve és szabályszerűen berendezve; továbbá vármegye törvényhatósági bizottságának múlt évi szeptember 9-én és folytatva tartott rendes közgyűlésében hozott határozatával kijelölt marhahajtó utaknak a határozat értelmében jelzőtáblákkal való megjelölése vármegyeszerte folyamaiban van.

A lépfene, sereegő üszök és a sertésorbánca betegségek a vármegye szarvasmarha, illetőleg sertésállományában évenként tetemes veszteségeket okoznak. Különösen egyes vidékek azok, amelyeknek talajviszonyai ezen fertőző betegségek előidézésére, szaporodására igen kedvező feltételeket nyújtanak olyananyira, hogy az ily vidékek, mint valóságos járványfészkek, ismeretesek. A nagy- és középbirtokosok már hosszabb idő óta sikeresen védekeznek az említett betegségek ellen védőoltásokkal; de nem így a kiscigádák, akiknek körében a védőoltások eszméje máig sem

szertelt lélek hánytorgását az önutálat és önimádság, a keresztnység és pogányság, a nagyság és alacsonyosság közt. Ő benne nemcsak Nietzsche eszméi láthatók, hanem azok a gyötrelmek is, melyeket a modern satanizmus mérge ereszt a lélekbe. Gyöttrődve vallja be:

Lelkem alatt egy nagy mocsár: a förtelen.

Ő nem az erkölostelenség apostola, mint az Alkotmány föltalosa hiszi elvakult fanatizmusában, hanem a modern erkölostelenség áldozata. Könyve fölött tragikus felhő beröng s az is lehetne a címe: Bűn és Bünhődés. Nem a hazátlanság prédikátora, mikor azt mondja, hogy »A Dunatáj bus villámhárító, Fél emberek, fél nemzetcskék számára készült szegyen-kaloda«, hanem egy nagy szörnyű történelmi igazság kétségbeesett sikollyal való kifejezése. Követ dobjunk ezért a költőre? De akkor dobjunk követ Berzsenyire is, hogy rettenetes ostorát megsuhogtatta felettünk egyszer. Hogy nem szereti hazáját Ady Endre? Hát akkor miért sirja el fölöttünk a leggyötrelmezőbb sirtét:

Sósabbak itt a könnyek
S a fájdalmak is mások.
Ezerszer Messiások,
A magyar Messiások.

Ezerszer is meghalnak.
S üdve nincs a keresztnek,
Mert semmit se tehettek,
Oh semmit se tehettek.

tudott kellően tért foglalni. Ennek részben az az oka, hogy a bejuttatási némi költséggel jár. Eneklőgyva nem csupán az állatállomány megtartása, hanem forgalmi korlátozásokkal egybekötött hátrányok csökkentése érdekében is azon kérelemmel fordult az alispán a földművelésügyi Minister urhoz, hogy a szegénysorsu gazdák az 1908. év folyamán is ingyen kaphassanak ojtóanyagot és kísérletkép különösen a főntemített vidékeken a m. kir. állatorvosok ojtási és fuvardíjai 400—500 korona erejéig az államkincstárból fedeztessenek. Egyidejűleg megkeresést intézett a megyei gazdasági egyesülethez és a megyei gazdasági bizottsághoz az iránt, hogy ezen díjak fedezéséhez hozzájárulni sziveskedjenek.

Az állati hullák eltakarítása tekintetében fenálló szabályaink nem kielégítők. Különösen érezhető a hiánya az oly büntető rendelkezésnek, amely az állati hullák elajándékozásának, a már elföldelt hullák illetéktelen kiadásának, elhurcolásának, eltulajdonításának megtorlására nyújtana módot. Eneklőgyva tekintettel arra, hogy az ily állati hullák elhurcolása a ragadós betegségek terjesztésére alkalmas, előterjesztést tett az alispán a földművelésügyi Minister urhoz az iránt, hogy addig is, amíg az állatgyógyászat törvény módosítást nyere, az állati hullák eltakarítása körül fenálló szabályokat megfelelően kiegészítse.

A sertésvész a hivatalos kimutatások adatai szerint nemcsak Zalavármegyében, de az egész országban évről-évre óriási arányokban uralkodik. Dacára annak, hogy a betegségnek Magyarországon történt első jelentkezése óta több mint 12 év telt el, az állatorvosi tudomány még ma sem rendelkezik oly szerrel, amely a jelzett betegség ellen sikerrel lenne alkalmazható, pedig ez annál szükségesebb volna, mert amint az állatgyógyászat rendőri intézkedésekkel a múltban nem sikerült ezen betegség eseteit lényegesen csökkenteni, ép oly kevésbé remélhető az és különösen a betegség gyökere kiirtása a jövőben sem, ha csak az állatgyógyászat eszközei megfelelő gyógyító, illetőleg az állati szervezet ellenálló képességének fokozására alkalmas egyéb eljárásokkal (védőoltás) nem fognak támogatni. Országos érdek, hogy az ezen célra szükséges kipróbált hatású gyógyszerek, illetőleg ojtóanyagok és szűrők a sertésvésztesztő gazdaközönségnek mielőbb rendelkezésére álljanak. Eneklőgyva azon előterjesztés tételét a földművelésügyi Minister urhoz, hogy ugy anyagi áldozatok után, valamint egyébként is odahatni méltóztassék, hogy ezen függő kérdés az arra hivatott gyakorlati szakférjak és tudományos intézetek vállvetett működése által mielőbb kedvező megoldást nyerjen és hogy az eddigi kutatások eredménye közzététessék.

A Minister m. é. december 1-étől kezdődőleg Zalaegerszeg székhellyel Zalaegerszegre kiterjedő hatáskörrel új m. kir. állattenyésztési felügyelőséget állított fel s ezzel állattenyésztési érdekeinket mozdította elő. Hogy állattenyésztésünk emelésére az egész megyére kiterjedőleg nagyobb tevékenységet lehessen kifejteni, kívánatos volna, hogy az állattenyésztési felügyelő és a megyei szervek működése közt szorosabb kapcsolat létesíttessék s a felügyelő a hivatalos és önkormányzati tevékenység körébe bevonassék, miért is indokolt a földművelésügyi Minister engedélyt kikérni arra nézve, hogy az állattenyésztési felügyelő szakelődőként ama körbe bevonható legyen.

Ami mezőgazdasági viszonyainkat illeti, az őszi időjárás általában véve száraz volt olyananyira, hogy a talajban nincs meg a vetések tavaszi fejlődéséhez szükséges nedvesség. A vetések állása mégis kielégítőnek mondható. Vannak vidékek, amelyek több esapadékat kaptak, amelyeken ezért a vetések tubuján is fejlődtek; azonban a kedvező időjárás következtében a csapadékból szegényebb vidékek őszi vetései is kelőképp megerősödhettek.

Az enyhe időjárás, mely időközönként száraz fagyokkal és kevés esapadékkal váltakozott, segítségére jött a gazdáknak annyiban, hogy az állatállományt még december hónapban is képesek voltak a legelőre kihajtani és habár az állatállomány nem talált is tápdus takarmányt, a legeltetés mégis nagy segítségére volt a gazdaközönségnek a téli takarmányozásban. Az állatállomány kitéltetése általában véve nagy gondot okoz a gazdáknak és kétségtelen, hogy az állatállomány erősen megsínyli az idei tél mostoha takarmányozási viszonyait.

A földművelésügyi Minister ur az alispán előző jelentésében említett előterjesztés folytán az alom-

szedési engedély kiadását az erdészeti albizottságra bízván, ez a bizottság az engedélyt a folyamodók részére mindig kiadja.

A gazdasági igazságot az őszi és téli hónapokban csak kis mértékben volt igénybe véve, amennyiben takarmánykimelés szempontjából csak a legszükségesebb fogatos munkákat végeztették a gazdák. Az igazságot legnagyobb részben trágyahordással és az erdei munkálatok körül felmerült fuvarozással volt elfoglalva.

A gabona-árak az őszi és téli hónapokban bizonyos ingadozásnak voltak alávetve s a kedvező őszi időjárás és a vetések jobb fejlődése következtében némileg visszaestek.

A bor-árak ugy a gyengébb minőségűeknél, mint a jobb fajtaúál jól tartják magukat.

A munkás- és eselédviszonyokat illetőleg a nagy ipari válságok, a pénz drágulása és a mult év gyengébb termése kedvező hatást gyakoroltak; a gyökerebb orvoslat azonban — amennyire ez a létező törvények keretében lehetséges, — a törvényhatósági bizottság lesz hivatva megfelelő szabályrendeletek alkotásával — ami már napi rendre van kitűzve — megadni. A hatóságok minden lehetőt elkövetnek a helyzet javítására.

A munkás- és egyleti ügyekben az eljárás az eddigi gyakorlat szerint történik.

A vármegye területén az 1907. év november 1-től december 31-ig előfordult tüzesetek száma 37 volt, melyekből az összes elhamvaszott érték a bejelentett kimutatások szerint 69.608 K 70 fillér, melyből biztosítás folytán megtérült 30.337 K 70 fillér s így a szenvedett kár 39.271 koronára rug.

A tüzet a teljesített vizsgálatok szerint 15 esetben gyújtogatás, 2 esetben gyermekek játéka, 5 esetben gondatlanság okozta, 15 esetben pedig a tűz keletkezésének oka kideríthetetlen maradt.

A személy- és vagyonbiztonság súlyosabb becsapás alá eső bűncselekményekkel nem lett megzavarva; a kisebb bűncselekmények tettesei pedig legnagyobb részben a csendőrség által kinyomozva és az illetékes hatóságnak feljelentve lettek.

A m. kir. csendőrség által a lefolyt időszakban letartóztatva lett ember élete elleni büntetést 6, súlyos testi sértést 2, hatóság elleni erőszak büntetést 6, lopásért 45, rablás- és zsarolásért 7, szemérem elleni büntetést 3, magánlak megsértésért 1, csalásért 1, egyéb bűncselekményért 2 egyén; továbbá különböző természetű kihágásért 123 tettes lett az illetékes hatóságok elé vezetve.

A vármegyei törzsvagyon áll 729 K 12 fillér készpénzből, 9709 K 33 f postatakarékpénztári betétből és 2364 K 44 f cselekvő hátrálékból, összesen 12802 K 89 fillérből; szenvedő hátrálék 600 K, tiszta vagyon 12202 K 89 fillér. — A cselekvő hátrálék egy 1892. évi közgyűlési határozat alapján vízjogi rendezési ügyekre adott előlegről származik, melynek behajtása iránt az eljárás folyamatban van.

A törvényhatósági utak állapota általában véve kielégítő volt. A kaviesszállítás a november hó 1-ig meghosszabbított határidőre csekély kivétellel befejeztetett s a fedanyag az utibizottságok közreműködésével felülvizsgáltatván, átvétetett. Az utszemélyzet általában véve a kavics beagyzásával és a kerékvágások behuzásával foglalkozott. A községek az átkelési szakaszok fentartása körüli teendőiknek most már általában megfelelőek és különösen a kavics beagyzását és az ezzel kapcsolatos munkákat kifogástalanul teljesítették. A utadót nem fizetők, de 3 napi szolgálmánnyal utmunkára kötelezettek főként kavicsbeagyzási munkákat végeztek. Utrendőri kihágás az elmult negyedévben 10 esetben észleltetett, amelyek az illetékes járási főszolgabírnak be is jelentettek. Nevezetesebb ut- és hidépítési munkálatok, tekintettel az épitésre alkalmatlan idősakra, nem fordultak elő; csak az előző időszakban megkezdett és folyamatban maradt munkálatok nyertek befejezést. Az apróbb javítási munkálatok a szükséghez képest megtették. A fedanyag felosztása iránt a folyó évre nézve a javaslat a megyei közigazgatási bizottság elé terjesztetett s az érdemben az utibizottsági tárgyalások e hó végén s a jövő hó elején tartanak meg. A törvényhatósági közutak műszaki szolgálatának szervezése tárgyában alkotott új szabályrendelet életbelépés, annak végrehajtása és különösen a felügyelet és ellenőrzés érdekében részben már megtették, részben pedig fokozatosan megteendő a szükséghez képest az intézkedéseket. Általában véve nagy hátrányára volt

a műszaki szolgálatnak és az utügyi építkezésnek, hogy a m. kir. államépítészeti hivatal főnöki állása hónapok óta üresedésben van. Az új főnök a jövő hó elején foglalja el állását s így remélhető, hogy az eddigi nehézségek hamarosan megszűnnek. A törvényhatósági utak hálózatában azon változás történt, hogy a lovas—alsó—almádi vicinális közut a 15974/1320-907. számú közgyűlési határozat és a 96633/1907. sz. kereskedelmiügyi ministeri rendelet alapján a törvényhatósági utak sorába felvételre, a Novától Csömödér felé vezető megyei utnak a nova-zebeczkécsömödéri vicinális uttal való találkozásig terjedő 9.530 km. része pedig az 58414/907. sz. kereskedelmiügyi ministeri rendelettel jóváhagyott 8398/907. sz. határozattal a vicinális utak hálózatába soroztatott és helyette a bak-lenti megyei utból kiágazó s Karácsonyfán, Zebeczkén és Kis-szigeten át a nova-csömödéri megyei utba való beágazásig terjedő 10.3 km. hosszú vicinális ut a megyei utak hálózatába felvételre, a minnek következtében az 1198.527 klm. hosszú megyei utahálózat 1205.697 kilométerre szaporodott.

Aktualitások.

(Amerikai levél.) Egy zalamegyei árva fiú Amerikába szökött. Az aranyország azonban csak nyomorúságot termelt neki. Most azután a vármegyei árvaszékek könyörög, hogy hozassa vissza. Érdemes a levélből siró panaszokat előlvasni és megszívlelni, ezért okulásul le is nyomtatjuk.

Mélyen tisztelt Tekintetes zalaegerszegi árvaszéki elnök urak azzal a tisztelettel könyörgöm. Kérem, alázatos könyörgéssel, térd, fej hajtvva esedezem a Nagyságos uraknak, hogy én, mint galamboki születésű, Horgos Ferenc árva kiskoru, 21 éves vagyok. De én elszöktem Amerikába, ott is vagyok. De oly szerencsétlenül, hogy nekem pénzem, kegyerem, munkám, sem ruhám nincsen. Tehát éhrel kell ebben a más világ-részben szenvednem s bánkódnom. De mert azon dolgok mellett harcoltam, ami kis vagyonom később lesz, ahhoz valami keveset is szereztem, vagyis növesztetni akartam, de az igazatosság annyira hajtott, hogy október 25-én meghültem a munkámba, ami sanyargatott egész december végéig. Tehát ez ideig oly beteg voltam, amihez csak úgy szoltam, hogy én, mint kiskoru árva Horgos Ferenc az ó hazámba, születésem földjére talán sohasem érhetek, hogy én mily betegségekben voltam, sőt egy hazaföldim, zalamegyei kiskomáromi születésű derék fiatal embernek is ez a hülés, tifusz betegség okozta halálát Amerikában. — Továbbá kérem a nagyságos árvaszéki méltóságos árvaszéki elnök urat, hogy segítsenek rajtam egy kicsit, hogy a születésem földjére léphessek, hogy ne kelljen ebben a más világ-részben meghalnom, mert most Amerikába is nagy hiány van a pénzzel, mert a gyárak nem dolgoznak, pénzt azok sem kereshetnek, akiknek erő-egészsége van. Nagy kinszenvedés van Amerikában a Present választás miatt. Tehát azért kérem az árvaszéki nagyságos elnök urat, hogy valamit tudna segíteni a vészben, hogy a zalavármegyei árvaszéki nagyságos urak megengednék, hogy a gyámom a kis vagyonomra hozhatna ki a nagykanizsai pénztakarékból 300 koronát az árva kiskoru Horgos Ferenc részére, hogy el tudjam magamat a szülőföldre szállíttatni, mert magamnak a keresményét megette a betegségem, mert doktoroztatam magamat, a pénzem így tehát elfogyott, csak annyi maradt, hogy 15 napra való koszt fizetést tudtam kifizetni, már tartozom is a burdos gazdának, tehát munka nincs, hogy kereshetnék könnyű munkát, hogy egy kicsit gyengíthetném a terheimet. Tehát mit csináljak, még egyszer kérem könyörgéssel az árvaszéki elnök nagyságos urakat, ha jus. kevesebbet is kapok azt se bánom, csak hogy ne kelljen hosszas ideig Amerikában szenvednem, munka nincsen, hát hogy éhrel az ember, most már ha az árvaszék nem segít rajtam, akkor senkisésem, mert árva vagyok. — Tisztelettel maradok árva kiskoru Horgos Ferenc.

(Az agrárszociálisták kudarca.) A szociáldemokraták nagyon szeretik Dózsa Györgyöt, a parasztkirályt, a lázadó vezért. Valamelyik ifjú „materialista“ történetíró kimutatta róla, hogy igen kiváló férfit volt, akire a szociáldemokrata

munkásság egész bátran tekinthet olyan imádatlalt, mint mi „reakciós feketék“ Hunyadi, Zrínyire vagy Rákóczi, Vázsonyi födemokrata ur e kulturbestéjaira.

Azt hitték a vezér urak, hogy Dózsa népe, a magyar földművelő munkásság most is épp olyan hajlandó forradalmasítani játszan, mint 1514-ben. Az ipari munkásság egy részének megnyerése után tehát rávetették magukat az óriási tömegre. Az agitátorok százait bocsátották szét az országba, hogy buzdítsák, szervezzék a parasztságot; adják be neki is az émeletitől maszlagokat és mindenekelőtt tegyék hajlandóvá arra, hogy a pesti központot ismerje el atyáistenének és nyissa meg szobát a szentségek pártcselök támogatására.

De felsültek ám alaposan. Átültették a tudományos szociálisták (a marxizmus) tanait — melyek szerint a nagyipar fölemészti a kisipart, nagytőke a kistőkét — a mezőgazdaság fejlődésére és ezzel a kérdést elintézték vették. A mezőgazdaság fejlődése azonban halomra döntötte a szociálisták tanait. A kisemberek itt nem hogy pusztultak, fogytak volna, hanem ellenkezőleg; szaporodtak, erősödtek, a szövetkezési eszme terjedése folytán pedig szilárdultak. A parasztság megerősödött, mert a nemzet benne látta legerősebb, legmegbízhatóbb osztályát, a nemzeti tradíciók legteljesebb ápolóját és fenntartóját.

Az agrárszociálisták tehát a fejlődés más irányára folytattak szükutcaiba jutva, sehol a világon nem tudott boldogulni. Még nálunk tekinthet vissza némi sikerre, de ez sem az eszme életrevalóságának köszönhető, hanem annak, hogy egyrészt népünk elég fogékony volt az agitátorok által hirdetett tanokra, másrészt pedig keserűen kellett tapasztalnia, hogy sem a törvényhozás, sem a társadalom nem felelt meg kielégítő módon vele szemben kötelességeinek és nemzetünknek az az értékes osztálya pedig, melyre a nép vezetése, érdekeinek védelme van bízva: a középosztály, válságba került.

De még az így kivívott siker sem volt tartós. Az összes eddig lefolyt magyarországi agrárszociálista mozgalmak jellemző tulajdonsága az volt, hogy pár évi lángolás után megszűntek. Ennek az oka nagyon egyszerű. A földműves nép sohasem értette vagy érezte meg igazán a szociálisták tudományos rendszeréről halvány fogalma sincs. Benne csak a jelen bajainak felsorolásával tudtak az agitátorok ideig-óráig elégedetlenséget kelteni.

Óriás volt a gaudium a szociálista vezérkarban, mikor pár évvel ezelőtt megalakult a földműves-szövetség. Azt hitték, hogy most már nyert ügye van a szociáldemokrataknak, mert a munkásság zöme is vörös lobogója alá gyülekezett. És ma a nagy lelkesedéssel megindult mozgalom a zülles fokán áll. Dózsa népe nem bizonyult szociálista szempontból méltónak elődeihez. A kudarcról élénken tanuskodik az a jelentés, melyet a Magyarországi Földmunkások Szövetsége a napokban adott közre. A szövetség 1906 január hónapban alakult meg. Egy év alatt 428 csoport alakult az országban és mintegy 2500 községben indult meg csoportok alakítására mozgalom. 1907 június hónapban 587 vidéki csoportja volt a szövetségnek. Ebből megszűnt és felbontott visszafeléek folytán feloszlattatott 196. Működő csoport volt 391. Az elmúlt év őszén azonban a mozgalom gyors hanyatlásnak indult. Különböző okok folytán az addig alakult 593 csoport közül megszűnt 401, nem működik 47, működik tehát 145, amelyeknek nagy része azonban alig tart fenn a központtal valami összeköttetést.

Ez a szemellátható nagy kudarc nagyon elkeseríti a szociáldemokrata vezéreket. Mert a példa vonz és a földműves szövetség pusztulása maga után ránthatja a többi szociálista csoportokat is.

A kudarc hangulata uralkodott a földmunkásoknak múlt héten tartott országos kongresszusán is. A kongresszuson felszólaló szónokok nem a nép józanodását és kiábrándulását hangoztatják a pusztulás okául — ami természetes is — hanem a hatalom képviselőinek jogtalan rendeleteit, a tömeges feloszlásokat. Hiába ölegetik most már a szociáldemokrata vezérek a „bagó-szájú paraszt“ot, ezt a „buta csordát, mely haladásra nem képes“; hiába nevezik nagy leereszkedéssel „testvérnek“: az elmulás lehellete megérintette már a szövetséget. Az a 99 község, mely a régi sok százából megmaradt és képvisel-

tette magát a kongresszuson, csak utolsó mohikánja már az agrárszociálistáknak. Nemsokára megy az is a többiek után a józanság, rend és köteleesség útjára. Csizmadia Sándor elnök ur pedig végső elkeseredésében dühönghet, sirhat nemsokára, mint Marius Kárhágó romjain . . .

(Az olcsó kölcsön.) Mindenki tudja, hogy a pénz mostanában nagyon drága. Az ígért azonban olcsó. A vármegyei tisztviselők is kaptak olcsó ígéreket és drága pénzt.

Ott kezdődött a dolog, hogy a vármegyei tisztviselők eladósodtak. A fizetésük rettenetesen gyatra volt, de annál súlyosabban nehezédtek rájuk azok a társadalmi kötelezettségek, amelyek a hagyományok jogán üldözték a vármegyei urakat. A kormányok úgy gondolkodtak, hogy a közigazgatási tisztviselőt fizesse a vármegye, mert az választja. A vármegyék pedig, amelyeket öröklék az államosítással ijesztettek s látták, hogy a tisztviselőknek mindig a miniszter parancsol, nem mutattak valami nagy áldozatkészséget. Az apáktól örökölt birtok már régen elfogyott a hivatalokba szorult utadók lábai alól s amilyen arányban fogyott a vagyon és emelkedett az adósság, olyan arányban pusztult, veszett a tekintély is. A gyarló javadalom, a korlátolt előmenetel, a vármegyei tisztviselői osztály társadalmi tekintélyének devalválódása nem voltak alkalmas eszközök arra, hogy az ifjúság szemében valami nagyon kívánatosá tegyék a közigazgatási pályát. Ujabbban a jogász nemzedék színe java nem nagyon toladott a vármegyei szolgálatba. Aki otthon akart maradni, vagy akinek hamarosan kellett egy kis hivatal; akinek nem volt pénze ahhoz, hogy a gyakornok éveket más téren kibőjtölje: az igyekezett a vármegyéhez. Ez pedig nagy részben mind adósságesztető volt, mert rákényszerítette a hiteltre az élet.

Néhány esztendő előtt a kormány végre belátta, hogy fontos érdekek kockáztatása nélkül ez az állapot fen nem tartható. Megrendezte tehát a fizetéseket. A fizetésrendezés azonban a bajoknak csak egy részét orvosolta s inkább a jövő generációnak biztosított tühetőbb helyzetet, mint azoknak, akik sanyaru viszonyok között is szolgáltak. Megígérték tehát, hogy a tisztviselők adósságát is rendezik olcsó kölcsönökkel.

Az olcsó kölcsönről múlt héten számolt be a „Vármegye“ című lap.

Nos hát ez a kölcsön igazán botránnyosan olcsó. Ugyannyira, hogy csak 6 1/2% jut a tiszta kamatra, míg az ennek tetejébe fizetendő százalékok biztosítási díjakra esnek. Ha egy 4—5000 K fizetéssel bíró tisztviselő néhány ezer korona adósságban leledzik, tartozása fejében nem is egészen a felét viszik el a fizetésének.

Szóval az a bizonyos olcsó pénz alig irgalmasabb, mint a tisztviselő szövetkezetek. Ez is csak jobb elhelyezést kereső tőke, amely nem igazodik emberbaráti és szociális problémákhoz.

De teljesen nyugodtak lehetünk afelől, hogy a rendelkezésre álló tőkét azért kölcsön fogják venni, mert jobb kamatfizető és megszorultabb osztály nincs Magyarországon, mint a tisztviselők, államiak és megyeiek egyformán. Csak győzze a kölcsönöket kihelyező bizottság a pénzt előteremteni, a többi a hitelt keresők gondja. Mert a fizetésrendezések leginkább arra jók, hogy a múlt tartozásai törlesztessenek.

Levél Szlavóniából.

Horvát-Szlavonországban, Szerém megyében, édes magyar véreink, testvéreink között szolgálatot magyar hazánk közoktatását. Mint aki édes magyar hazájától távol van, attól a megyétől, melynek büszkén vallja magát szülőföldjének, megragad minden alkalmat, hogy róla halljon, tudjon valamit; mert hisz akkor függünk rajta a legodaadóbb szeretettel, ha tőle elszakadtunk. Így olvasva becses lapjukt, melyben úgy látom aktuális lett a »Za Medjimurje« tehát mint akit Muraközünk sorsa, mely ifjúsággal összeforrt, melegen érdekel, megengedi tekintetes Szerkesztő ur, hogy e kérdéshez csekély személyem is hozzá szólhasson.

Lássuk, hogy mily féltett kincse a magyarral szemben a horvátok politikája, mely mást nem ismer, mint tiszta nemzeti politikát, melyet úgy társadalmi, mint egyházi téren feltétlenül érvényre akar juttatni; addig, a míg mi zsebbe rakott kezekkel a velünk született lovagiasság köntösében

szemet hunyunk a nemzetiségi fészkelődéseknek, csak akkor jutunk észhez, midőn a csúcsra napvilágot látva gyors fejlődésnek indult.

Községünknek kétezer lakója van, melyből körül ezer a magyar, kik mind Bácsmegeyéből költöztek ide 20—50 évvel ezelőtt; 600 horvát és 400 német; tehát magyar annyi van, mint horvát és német együtt. S ennek dacára lépten — nyomon érezzük az ábrándos, sovén horvát nép zsarnokságát.

Az 1891 évben magyarjaink egy gyűlés keretében felszólították a templom gondnokokat, kik között 2 magyar és 2 horvát volt, hogy menjenek fel Strossmaier, akkori diakovári püspökhöz, hogy tekintettel a nagyszámu magyarságra, adasson legalább minden harmadik vasárnap magyar prédikációt és evangéliumot. Együttal átnyújtottak egy horvátul szerkesztett kérvényt, száz magyar aláírásával. — Strossmaier a küldöttéknél azt felelte: ha magyar prédikációt akartok hallani, menjetek Bácskába! Erre egyik magyar felszólalt: ha nem ad, ezer magyar áttér a református hitre. Mire ő újból azt felelte, nem ezer, hanem ha tizenötezer is tér át, akkor sem kapjátok meg, legyen inkább lelketek az ördögé. Miután az illető magyar kérdezte, hogy miért, azt felelte, mert magyarok vagytok.

Midőn embereink visszajöttek, bementek a helybeli plébánoshoz, hogy legalább ő tegyen valamit érdekükben; miért fizetik a párbért, ha nekik nem szolgál. Erre ő kijelentette, hogy míg én plébánosok leszek, ebben a templomban magyar prédikáció nem lesz. S rögtön küldött egy horvátokból toborzott küldöttséget a püspökhöz, hogy ne engedjen a magyaroknak.

Hat hónappal később újból felment három magyar Strossmaierhoz. A folyosón a püspök titkárja fogadta őket s midőn megmondták, honnan jönnek, nem engedte őket a püspökhöz, mert azint mondta — úgy is hiába jönnek, már meg lett mondva, hogy Horvátországban nincs magyar prédikációnak helye. De kuruc testvéreink nem engedtek, ők beakartak menni, mire a titkár lökdöste le őket a lépcsőn. De ne bántsd a magyart! A három magyar közül az egyik galléron fogta a durva titkárt s érintkezése hozta a püspöki rezidencia egyik oldalával.

Midőn visszajöttek községünkbe, elkecserecsükben csakugyan folyamodtak ref. papért s 50—60 lélek át is tért a ref. hitre. Így dobta a vallás, osupa sovinizmusból az üszköt a testvér nép közé, így osztotta őket két részre, az egymás iránti gyűlölet mérgét csepegtetve sziveikbe. Gyászos példáját látjuk ennek szegény hazánk történetében, ez volt a nemzetölő, a romboló, ez tette ellenségé az apát fiával, testvért — testrel, rokont — rokonnal, barátot — jó baráttal. S így lett ez nálunk is. Most van ref. papunk, tanítónk és kath. jellegű magyar iskolánk. Hogy sors üldözött véreink lelki szüksége is ki legyen elégítve, összejövünk iskolánkban télen minden második este, vasárnap pedig mielőtt templomba mennének, harmónium mellett a mi édes anyanyelvünkön énekelve szállunk az ég urához. Mi még hálálkodhatunk, hogy ez is meg van engedve, mert ép a napokban kaptunk egy horvátországi kartársunktól gyűjtő ívet, amelyben leírja, hogy kápolnát akarnak a magyarok építtetni, mert a plébános megtiltotta, hogy iskolájukban összejöhessenek.

A népoktatási törvény előírja, hogy a gyermekek a vallást anyanyelvükön tanulják. De ezt mondja a józan gondolkodás is, és az egyház szelleme, mert ép a vallás az a tudomány, melynél midőn az észre hatunk, a szívre is kell hogy hassunk, mert ott a gépiesség szóba sem jöhet. Már most a mi iskolánkban az a szegény újabb generáció, mely horvátul nem tud, horvátul köteles a hittant tanulni. Természetes a vizsgán a plébános felel a gyermekek helyett is. Folyamodtunk nem rég a helyettes püspökhöz, hogy engedje meg, miszerint káplánunk, (kit az Isten nekünk még sokáig megtartson, muraközi fiu, ki magyarul jobban tud, mint horvátul) a hittant magyarul taníthassa, mit ő maga is óhajtsa, mivel eredményesen akar működni. A válasz az volt, hogy várjunk, míg új püspök lesz. Én ezzel mit sem törődve, a horvát hittanokat beszédve, a magyart osztottam ki. De szerezésünk egy alkalommal káplánunkat a plébános helyettesítette. S azt mondta a gyermekeknek, hogy vegyék elő a könyvet. Ők persze elővették a magyar hittant. Volt erre felháborodás! A plébános hivatott engem. Szegény növen-

dékeim keserűségére újból ki kellett osztanom a horvát könyveket.

A mult évben új templom gondnokokat választottak. Egy magyar volt benn utóljára s most azt is kigolyózták. S az utóan azt ordította egy bösz horvát, hogy a magyaroknak a templomhoz semmi joguk. De midőn, mint tavaly is, a plébánia lakot renoválták, akkor a magyarnak is kellett robotba menni s ő reá is kivették az építkezés költségeit az adóban. A párbért, a osibét szívesen veszik a magyartól is, de há kér, kilökdösik.

Iskolánkban a horvát nyelv tanítása kötelező heti öt órában. Nálunk pl a horvát iskolai tanító tanítja, ki ezért iskolánktól 400 koronát kap.

Ha jön a horvát tanfelügyelő, anélkül sohasem távozik, míg a gyermekekkel el nem énekel-tetjük a horvát nemzeti himnuszot. Vajjon attól a tót és román felekezeti tanítóktól megkivánják-e odahaza, hogy a magyar himnuszot tanítsa?

Midőn magyar iskolánk még nem volt, a magyar gyermekeknek szigoruan el volt tiltva a magyar beszéd, sőt az utóan még a magyaroknak is horvátul kellett köszönniök. Ily módszer mellett a horvát-szlavonországi 100 ezer magyar elhorvátosítása befejezett dolog volna, ha nem volnának magyar iskolák.

A templomban az isteni tiszteletnél a mi iskolánk növendékeinek nem engedik meg, hogy minisztrálnak, ez a jog csak a horvát és német gyermekeknek illeti meg.

Minket kötelez a horvát kormány, hogy horvátul tudjunk társalogni s ezért minden magyar tanítónak két éven belül meg kell szerezni a horvát képesítést, ha nem, úgy állásától elmozdítatik.

Roics, volt kulturőrök megfosztott bennünk szavazati jogunktól, a képviselő választásnál.

Tavaly községünkbe Erdélyből két hárfás jött s mi egy intelligens elemekből álló magyar társasággal, hölgyekkel vegyest élveztük a vendéglőben a remek szép magyar nótákat. Másnap hasonló programot tűztünk ki, de alig kezdtek játszani, a szomszéd községből (parancsra) átjött két esendőr s kérte a hárfások iratait. De mivel rendben találták, valamiféle lopással kezdték őket gyanúsítani, kocsijukat átvizagálták s utóljára éjnek idején a községből kiszuppolták őket. S miért? Mert előttünk kimondották a esendőrök, hogy Horvátországban nem szabad magyar cigányoknak játszani.

S az a jólelkű magyar ember szívesen mulat a horvátországi tamburással s befogadja, ha átjön a Dráván.

Községünkben magyar gazdakört alakítottunk, melynek alapszabályait 1906. okt. 24-én felküldtük a báni kormányhoz megerősítés végett. Sürgettük többször, de hiába. Az »Agrarier Tagblatt« f. hó 18-iki számában cikk jelent meg a következő cím alatt: »Egy magyarországi gazdasági egyesület filiaja Szerémben.« A nikincsei Julia magyar iskola tanítója Nikincsen gazdakört alakított, melynek alapszabályait beküldte a báni kormányhoz. A báni kormány felhívta az eszéki gazdasági egyesületet, hogy jóváhagyja-e az alapszabályokat; mire az eszéki g. e. Muacevic Bázó viceelnök, eszéki ügyvéd elnöke alatt gyűlést tartott s tiltakozott a kör megerősítése ellen.

Az eszéki g. egyesületnek tehát nem tetszik, hogy nem az ő szárnyai alá siettünk. Midőn már egy éve elmult, hogy körünk, mely Horvátországban az egyedüli magyar gazdakör, oly szép fejlődésnek indult, jelenleg 85 taggal működik s naponta új tagokkal szaporodunk, midőn nagy fáradtsággal sikerült az eddig szét-huzó magyarságot egy táborba gyűjteni, hol az ember szíve örömtől áradoz, midőn látja, hogy az eddig elhagyott magyarság mily örömet talál az önképzésben, miot lelkesül magyar hazájáért s most ezt mind egy osapásra meg akarják semmisíteni azok, akik nekünk csak árulóink voltak mindig.

A magyarnak tehát Horvátországban csak kötelessége van, de joga vajmi kevés. Lehetne irai kötet számra, de arra e helyen nem vállalkozhatunk.

De vegyük már most Muraközt, hogy témánk teljes legyen.

Muraközben élő horvát ajku testvéreink csak anyanyelvükön hallják a pap igéjét, a papja, tanítója, jegyzője anyanyelvén társalog vele; míg nálunk a pap, jegyző azt feleli, hogy beszéljen horvátul, magyarul nem köteles tudni, »pedig tud.« Vegyük pl. Perlakot, nagyközség, járási székhely, melynek szépszámu intelligenciája van,

ezenkívül az újabb generáció, mely állami iskolájából került ki, ha nem is tökéletesen, de annyit beszél magyarul, mennyi elegendő arra, hogy magyar nyelven, egyszerű gondolkodásának megfelelően társalogai tudjon. Már most eme nagyközségnek egyetlenségyszer sines magyar prédikációja, a vallás tekintetében tehát azt gondolhatjuk, hogy Perlak Dráván túl fekszik. Ha annyire sovínista volna a magyar és energikusabb, minék ily esetben okvetlen kellene lenni, akkor már rég oda hatott volna, hogy megkövetelné minden vasárnap a horvát prédikáció mellé a magyart is, anélkül, hogy a népet megfosztanánk anyanyelvétől. Az az iskolás gyermek, az a magyar nyelvet némileg elsajátított muraközi testvér elmenne az ily prédikációra, gyarapodnék szókincse s így pár évtized alatt elmondhatnánk, »ha mindennütt így eselekednánk,« hogy kiépítettük az egységes magyar nemzeti államot. De ez csak akkor lesz kivihető, ha nem Jurigák kormányozzák az iskolákat, hanem a magyar állam.

Főire tehát a lovagiassággal, melynek nincs helye akkor, midőn orozva, saját hajlékunkban támad ránk az ellenség.

Még nincs késő védbástyákkal körül venni Muraközünket, melynek népe még mindig megnyerhető a magyar államesmerendületlen hívének. De hogy munkánk kárba ne vesszen, hogy csakis tiszta búzát eszélhessünk, végezzünk először alapos földforgatást, hogy a gyom többé ki ne burjánozzék.

Hild László Julian isk. ig. tanító.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publ.

»Boldog ország.«

Ez egy keresztény-szociális drámának a címe, a melyet e hó 16-án fognak műkedvelők előadni az Arany Bányában.

Véletlenül kezembe került, elolvastam, és nem tartom hiába való munkának, ha esetleg e helyről felhívhatnám figyelmét az előadásra azoknak, a kik talán még ügyet sem vetnének az egészségre.

Szembe van állítva egymással — az idő: a közel jövő — a mostani, akkor már teljesen legyőzött társadalmi rend és a diadalmas, de hatásaiban és tehetetlen vergődésében kétségbe-ejtő szociál-demokracia.

Ideje volt ezt a témát, a melylyel foglalkozni ma már minden józanul gondolkodó embernek kötelessége, a szemléltető irodalom mezejére terelni.

A szociál-demokracia már lényegénél fogva engesztelhetlen harcot jelent a jelenleg fennálló társadalmi, gazdasági és politikai rend ellen. És a szociáldemokraták ezt a harcot teljes őszinteséggel be is jelentik lapjaikban mindennap. De nemcsak bejelentik, hanem meg is vívják jobb ügyhöz méltó fanatizmussal.

Ebben a harban a szociáldemokraciának egyik főcélja bebizonyítani, hogy a nemzetek jólétét állandóan biztosítani a tőke államosítása nélkül lehetetlenség, mert a szabad verseny a munkabérek lefokozására vezet, a köznyomornak pedig ez az oka.

Innen van az, hogy a pártvezetőség majd az egyik, majd a másik szakmának munkásaira parancsolja rá a sztrájkolást úgy, hogy sztrájk-nak folyon kell lennie.

Hol itt, hol ott, de sztrájk van mindenkor, és a sztrájkok száma évenként rohamosan növekszik.

A munkaadók feje fölött Damokles kardjaként ott függ a munkások sztrájkbalépésének lehetősége, ha csak az intéző körökkel nem tudja a békés egyetértésnek az útját, de főleg a módját.

A munkaadók tehát kénytelenek lévén nagyobb munkabéreket adni, kénytelenek a közönségen bevenni a többletet és egy szép napon belekerülünk a mainál is sokkal nagyobb drágaságba, mely lehetetlenné teszi a kereskedelmet, az ipart, a megélhetést.

Minél nagyobb számu és minél sürűbb a sztrájkolás, annál közelebb jutunk az elviselhetlen drágasághoz és annál kétségbeejtőbb lesz a kis emberek jövője. De hát a szociál-demokracia azt akarja!

Nekik, hogy egy általános forradalmat csinálhassanak, mindenre kész tömegre van szükségük, olyanra, mely nem érez semmi lelki megnyilvánulást, ha a jelenlegi társadalmi rend

lerontása céljából lop, rabol, gyilkol, gyújtogat és pusztít.

És ez a harc sokkal veszedelmesebb és áldatlanabb lesz minden eddigi háborúnál. A sztrájk az éhes tömegek romboló munkája minden ellen, a mi él és mozog. Az éhség pedig a legjobb, de a legkegyetlenebb hadvezér is a világon.

És ehhez a kegyetlen harchoz a munkásoknak joguk van. Borzasztó jog ez, mert következetes alkalmazása romlásához visz mindent — de jog. Ha joggá tettük a szabad versenyt, akkor nem szabad megtagadnunk a sztrájk jogosultságát sem. És ha mégis itt az ideje annak, hogy ellene sztrájk törvénnyel védekezünk, hogy tehesük ezt a mai liberális világban, mikor az igazság az, hogy a szociáldemokrácia ellen törvényekkel védekezni lehetetlenség.

Valamennyire megnyugtató és nem mutogatja oly sötét szemüvegen a jövőt ez a dráma, melyet agilis rendezők most tanítanak be.

A szociáldemokrácia diadalát üli. Nincs sehol magán vagyon, tulajdon, nincs család, nincs semmi szent — nem érdekes dolgok ezek színpadról? — minden az államé, a ki minden polgáráról gondoskodik.

De . . . és itt van az a bizonyos de, mely mióta a világ megvan, volt és lesz. — . . . egyik tagjáról jobban gondoskodik mint a másiktól. Elkezdi . . . a mi megint csak természetes . . . a husos fazék szisztéma uralkodni . . . és az emberek, az eddigi vak tömeg áhítozik egy szebb korszak, mely után az immár könyvtárakká és muzeumokká átalakított templomokban buzgó imádság epedez a volt mult után, a kor után, mikor az emberek hitték és szeretették . . . az Istent és a hazát . . .

Aki teheti, nézze meg ezt az előadást. Nem tudom a szereplők hogy fogják előadni, bár a jó előadásra a garancia megvan, de ez nem olyan lényeges. A fő az, hogy látunk egy következetes cselekményt, és az eszmék harcát gördülékeny párbeszédekben hallhatjuk és bár maga a dráma nem képes teljesen letörni a jelenlegi Jakobokányi uralmat, annyit mégis megsejtet, hogy . . . a jövő nem ezeké.

Mily eszközökkel és mily uton tudjuk ezt elérni? — megláthatjuk az előadáson.

A Kossuth bankók.

Egyik vidéki takarékpénztárba egy jóképű magyar ember állított be a minap. A vidékről jött s alázatos kéréssel járult a pénztáros elé. Arra kérte, hogy a magával hozott gyűrött papirtizéseket váltaná be — aranypénzre. A pénztáros azt hitte, hogy a gazda otthon örömet akar szerezni a fényes aranypénzzel az asszonyának, hát teljesítette a kérést és a papirospénzt osengő aranyra váltotta.

Alighogy végzett az atyafival, jött a másik paraszt ugyanazzal a kívánsággal, s a rács mögött tolongott még egy csomó hozzá hasonló szőrű ember, vagy egész falu.

— Mit kívánnak? — kérdé tőlük a pénztáros.

— Hát instáljuk, hogy aranypénzt kaphassunk a bankóért!

A pénztáros előtt különös volt az ügy. Itt valószínű alighanem valami felfurángol van szó. Előfogta tehát a legöregebbet.

— Aztán miért kell kenteknek aranypénz?

— Hát instálom — mondja szepesve a magyar — 48-ban Kossuth volt a miniszter, aztán elveszett minden bankó. Hát ha most sem lesz máskép.

A pénztáros magyarázta az embereknek, hogy ne féltsék a vagyonkájukat, nem lesz most semmi baj. Nehezen hitték neki.

Végre az egyik magyar kibökte a megváltó ötletet.

— Hát ha már nem adnak aranypénzt, vigyük el a papirbankókat adóba, hadd veszítsen vele az állam.

A kenyérért.

*Csuf vágycsal meggyötört
A lélekabló, kegyetlen élet.
Hiába most belátom már,
Hogy minden álmom semmivé lett;
S a sok nemes, szent lángolásnak
Szomorú omlado legénye lettem.
Közös sorsunk: Darab kenyérért
Eladtam az én büszke lelkem.*

*Mert én voltam a lázadó
Forró véru, küzdő Titánja
Izzó lelkem a nagy csatát
Fanatikus erővel várta.*

*. . . Az élet győzött. Lelkemet
Mert kellett, én hát láncra certem,
Eladtam egy darab kenyérért
Harcban levert kifáradt lelkem.*

*S most csendes minden, már talán
Nyoma sincs meg a régi vágyak.
Kacagom a bolondokat,
Kik dőre módra, harcba szállnak
S a robotos nagy néptömegnek
Moraszt evő Lázárja lettem;
Bizony darab száras kenyérért
Eladtam az én büszke lelkem.*

*De néha mégis feltörnek
A régi álmok, régi vágyak.
Hiába rendjét nem lehet
Megmászítani a világnak.
Csak lázas zugó éjeken
Sok tépő kínos váddal telten
Zokogom, miért is adtam el
Darab kenyérért büszke lelkem.*

† Dr Udvardy Imre.

A fájdalomtól megilletődve írom ezeket a sorokat. Gondolataim egy frissen hantolt sírhoz vezetnek s könyező szemmel keresem a szavakat, hogy egy nemeslelkű ifju gyászos sorsát elsirassam.

És nem találok meg azokat a kifejezéseket, amelyek vissza tudnák adni azt a gyászt, amely a virágokkal borított koporsót körülvette, amely a sír felett lebeg, amely ezek szeméből szjított könnyeket s zokogásra fakasztott mindnyájunkat, akik ismertük és szerettük. A mély fájdalomnak csak jaj szava és néma könnye van. Az élet nagy tragédiáihoz képest üres beszéd minden nekrológ.

A vigasztaló hang nem tud keresztültörni a háborgó lélek boruján s mikor a fájdalom még az örök gondviselés ellen is fellázad, mit ér a megnyugvásra való buzdítás?

Lázadó szívvel nézünk fel az égre s az örök titkok becsukott könyvének nagy problémáit kutatjuk. Bele szeretnénk látni abba a sötétségbe, amelyből a végzet leselkedik, hogy lesujtson ránk szíveket morzsoló hatalmával. Ostromoljuk az örök Mindenhatót, hogy adjon választ azokra a kérdésekre, amelyeket az agy s a hívő lélek sem tudnak megfejteni.

Hiába! Választ nem kapunk soha. Az ember lelke, amely hitével s reményeivel az égig emelkedik, fájdalommal és kétségbeeséssel a röghöz tapad; amely derűs tud lenni, mint a tulvilági fény, viharos mint az ég haragja s lángoló, mint az örök tűz: az ember lelke örök talány marad. Lángjával sokszor felemészti önmagát, háborgása megrendíti a hitet, megfojtja a reményt, a lélek elég, az ember összeroskad és eldobja magát az élet terheit, hogy visszatérjen alkotójához.

Az elégett lelkek nagy tragédiájának volt sorsosa Dr Udvardy Imre, Zalavármegyének 26 éves fiatal szolgabírája. Igaz nemes szívé, érzékeny lelkületű ifju volt, akiben egyesült minden szép emberi vonás. Okos, tanult fő, jellemzilárd, emberszerető, eszményekért rajongó ember. Atléta természetben mélyen érző, naiv lélek lakott. A gyermekek érzik meg legjobban a szeretetet; Udvardy Imrét pedig a gyermekek bámulatosan szerették. Járt a erdőt, mezőt a gyermekek társaságában. Vidám, humoros kedélyű fiúnak ismertük gyermekesége óta. Szerettük jó szívéért, megbecsültük a tudását, tiszteltük szilárd jellemét.

És ez a nagy fiu, akit minden körben szeretet, barátság, jókedv fogadott, mennyire el tudta rejteni, hogy a lelke beteg! Csak hozzátartozóitól tudtuk, hogy szenved, idegesség kínozza s emészti önmagát gyötörő gondolatokkal.

Olyan volt a lelke, mint a gyémánt, amelyet nem tud összezúzni az acél poróly, nem tud megkarcolni semmiféle kő, de a tűzben elég. Udvardy Imre önmagát égette el. Forrongó lelke, zaklatott idegei ölték meg.

A decemberi közgyűlésen szolgabíróvá választották, de állását nem foglalta el, hanem Margitligeten gyógykezelést idegbaját. Január 26 ikán jött haza s 28-án délelőtt jelentkezett eskütételre. Az esküt azonban nem tehetta le, mert az alispáni hivatalból a tisztviselők már eltávoztak. Csak az alispánt találta ott, aki azzal fogadta, hogy miért szakította félbe a kuráját, holott február végéig kapott szabadságot. Udvardy Imre azt mondta: elég jól érzi magát ahoz, hogy szolgálatot teshessen, de látván tehát le akarja tenni az esküt. Ezután hazament, jó kedvvel megebédelt s ebéd után sétára indult.

Később izgatottan visszatért a gyors lépésekkel haladt a Baross liget felé. Fél három óra volt akkor. A liget külső útján ment végig, majd megállott, elővette zsebéből a revolverét s jobb halántéka fölött föbe lőtte magát. Hanyatt bukott az uton keresztül. A járőrök gyorsan ott termettek s bevitték a szemkőzt levő köz-kórházba. Még élt ugyan, de öntudatra nem ébredt többé. Fél ótkor szállott el a lelke jobb hazába.

A tragikus eset híre gyorsan elterjedt a városban. A Kossuth Lajos utcán csoportokba verődtek az emberek, sokan siettek a köz-kórház felé, ahova a szomorú eset után azonnal megérkeztek Udvardy Vince és neje, a mélyen sujtott szülők.

Két nap mulva azután eltemették. Rengeteg ember kísérté az ifju halottat utolsó útján. Virág borította a koporsót, zokogás tört fel a szívek-ből s az a szeretet, amely Udvardy Imrét életében körülvette, mind fájdalommal és részvéttel változott abban a szomorú menetben.

Lapunk részéről is le kell róznunk a kegyelet adóját Dr Udvardy Imre ravatánál. Sok lángoló cikket irt olvasóinkhoz; tartalmas, színes írása viszhangja volt szép és nemes gondolatainak.

A Mindenható adjon enyhülést a gyászoló szíveknek.

A család gyászjelentése: Alulírottak úgy a maguk, valamint a széleskörű rokonság nevében mérhetlen fájdalommal tudatják, hogy a szeretett fiu, unoka, testvér, sógor, rokon Dr udvardi és báthi Udvardy Imre Zalavármegye szolgabírája folyó évi január hó 28-án d. u. 5 órakor életének 26 ik évében váratlanul meghalt. A boldogult hült teteme folyó évi január hó 30-án d. u. 1/4 órakor fog a Petőfi-utcai gyászszobából örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise-áldozat f. évi január hó 30-án reggel 9 órakor fog a zalaegerszegi r. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. Zalaegerszeg, 1908 évi január hó 29 én. A Mindenható nagy kegyelme adja meg neki az örök üdvösséget. Strausz Sándor nagypapa. Udvardy Vince és neje Strausz Borbála szülők. Dr Udvardy Jenő, Udvardy Rafaela testvérei. Dr Udvardy Jenőné Farkas Margit, Bozay Jenő sógornője illetve sógora.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A Győr—sopron—ebenfurti vasut soproni üzletigazgatósága pályázatot hirdet erdei fenyőből való deszka, léce, palló, gerenda, lucfenyőből való deszka, palló és gerenda, tölgyhidgerenda, deszka és palló, továbbá tölgywaggonfa szállítására. Az ajánlatok f. évi február hó 6. illetve 10. 5. és 7-ig nyújtandók be. Részletes fölvilágosítás a vasut üzletigazgatóságánál nyerhető.

Sopron, 1908. évi január hó 25-ikén.

A soproni kereskedelmi és iparkamara.

H i r e k.

A Zalavármegyei Közművelődési Egyesület — mint a Dunántúli Közművelődési Egyesület fiókja — 1908 évi február hó 10-én egy órakor a vármegyeház nagy termében tartja alakuló gyűlését következő tárgyszóval: I. Megnyitó. II. A Dunántúli Közművelődési Egyesület központi kiküldötteinek üdvözlése. III. Alapszabályok megállapítása. IV. Tisztikar megválasztása. Akik a gyűlés után megtartandó közebéden részt venni kívánnak, sziveskedjenek magukat február hó 7-ig Dr Csák Károly szerkesztő urnál Zalaegerszegen előjegyeztetni. Egy teríték ára 4 korona.

Gróf Batthyány Pál főispán ur óméltósága a meghívóhoz a következő kérelmet csatolta:

Van szerencsém felkérni, hogy a „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület”-nek mint a „Dunántúli Közművelődési Egyesület” fiókjának 1908 évi február hó 10-én egy órakor, a vármegyeház nagy termében, az idezárt tárgyszóval megtartandó alakuló gyűlésén megjelenni,

a becsatolt alapszabály-tervezet tárgyalását, az alakuló gyűlésen szíves tanácsával támogatni, az egyesületbe tagnak belépni s úgy saját, valamint az általa gyűjtendő tagok neveit a beméltelt tagsági bejelentési lapon hozzám mielőbb beküldeni méltóztatnék. Zalaegerszeg, 1908. január 27. Hazafiai üdvözléssel Gróf Batthyány Pál főispán.

Az állandó választmány ülése. A február hó 19-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésben felveendő ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett az állandó választmány ülése folyó 1908-ik évi február hó 3-án délután 9^{1/2} órakor a megyeház gyűléstermében fog megtartatni.

Gyászhir. Kosztrabszky István ny. pénzügyi főbiztos Zsolnán 71 éves korában elhunyt. A megboldogultban Kosztrabszky Ferenc zalaegerszegi pénzügyi tükár és néhai Kern Antal zalaegerszegi volt főgim. tanár özvegye atyjukat gyászolják.

Kovács Sándor nagygyörbői földbirtokos a hó 26-án szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. A boldogult korábbi éveiben a megye szolgálatában állott és kiváló tehetséggel töltötte be Sümegen Bogyay Antal oldala mellett a szolgabírói hivatait. Egyszer némi kis kellemetlensége akadva szolgálatában, lemondott hivataláról és nagy elkeseredése akkor sem engedte őt újból hivatalt vállalni, midőn iskolatársa és jóbarátja Wekerle Sándor első ízben miniszterelnökké kinevezetvén, barátját — mint akit kiváló jogásznak ismert — igen szép állással kínálta meg. Állandóan kisgyörbői birtokán élt, gazdálkodott és mint az egész vidék legjelesebb pomológusa szenvedélyvel és nagy szakértelemmel kultiválta a mások által bizony nem eléggé méltatott gyümölcsfajta. Ősi kurija terjedelmes kertjének fajhiteles fájáról messze földre szállította a nemes gyümölcsöket, kivált a vidék speciálisát képező aprágú ranette almát. Ott és falkolójában töltötte a szelid lelkű ember szabad idejének legnagyobb részét. Ott magyaráta kigyult arocal, lelkesülten alulirottaknak is a pomologia tiskait, ki is szerény szakismereteim jelentékeny részét a megdicsőültől szedegtettem össze. Jó „Bereozky Máté” kedves atyamesterem, jó Kovács Sándor! Ime tanítványi hálámot rovom le e rövidke necrológban, ki a vesztetet sokogó Pomona-istenasszony könnyeihez öntve könnyeimet, fájdalommal siratlak és kívánok tulvilágodban örök nyugodalmat és e világou áldást emlékedre! Békefi Elek.

Dolmányos Ferenc nagykanizsai állami elemi iskolai tanító január 25-én este 9 órakor 58 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. — Az elhunyt mint szent Ferencrendi szerzetes kezdte életpályát. Innen kilépve, besorozták katonának. Résztvett a boszniai hadjáratban is s ott hősiességével a vitézségi ezüst-érmét szerezte meg. A hadjárat közben tisztelhetettség léptettek elő. A tanítói pályát Kiskanisán kezdte meg 1878-ban; tehát 30 év óta működött itt, mint tanító.

Nagy idők tanuja. Zalay Ferenc magánzó, volt negyvennyolcas honvédőrmester a múlt hó 27-én életének 86-ik évében elhunyt Nagykanizsán.

Tanító választás. A Szepezd községben megüresült kántortanítói állásra 7 pályázó közül Békefi László okl. tanítót (Békefi Elek zalakoppányi igazgató-tanító fiát) egyhangulag megválasztották. Megválasztották őt egyúttal az ottani szép és egyre emelkedő Balaton fürdő igazgatójává.

Kaszinó estély. A Zalaegerszegi Kaszinó a múlt héten kedélyes estélyt rendezett, azon alkalomból, hogy a tagoktól felvett kölcsönre vonatkozó kötelevényekből husz darabot kisorsolt. Az estély reggelig tartott. Tanc előtt egy kis művészi programm is volt. Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő adott elő néhány darabot zongorán, majd Hantke Emil olvasott fel egy kis humoros történetét, Dr Kaszter Ödön hegedült Bubies Tivadar zongorakísérete mellett, majd Sándor Zsigmond játszott egy hegedű szólót. — Az estélyen megjelentek: gróf Batthyány Pálné, Bottffy Lajosné, Hajik Istvánné, Homonnay Szilvia, Bogyay Elemérné, Dr Rézler Kornélné, Sperlágh Gézné, Szirmay Béláné, Szirmay Alíce, Dr Szigethy Elemérné, Szigethy Margit, Rohoney Istvánné, Dr Thassy Gáborné, Sárközy Viktorné, Dr Ábrahám Ernőné, Haun Jánosné, Dr Bruck Alajosné, Csesznák Meláné,

Dr Isó Viktorné, Oravecz Gyözőné, Dr Csák Károlyné. — A sorsolás alkalmával a következő kötvények sorsoltattak ki: Csertán Károly 1 és 6 számú, Thassy Lajos 13 számú, Bátor Solymossy Ödön 26 és 32 számú, Szalay László 47 számú, Dr Hary István 48, 49 és 58 számú, Dr Kele Antal 88 számú, Dr Halász Miksa 100 számú, Dr Jakabffy János 101 számú, Lányi Kálmán 109 számú, Barozs László 116 számú, Vizlendvay Sándor 121 számú, Udvardy Vince 128 számú, Mayer Ottó 138 számú, Borbély György 140 számú, Dr Ruzsicska Kálmán 142 számú, Stern Farkas 143 számú kötvénye. A kisorsolt fenti kötvények értéke Vidóczy Pál pénztárnak urnál bármikor felvehető.

Eljegyzés. Korein Viktor zalaegerszegi kereskedő, a „Kalap Királyhoz” címzett hírneves divatárú üzlet tulajdonosa eljegyezte özv. Grünvald Józsefné zalaegerszegi kereskedő kedves leányát, Irmát.

A zalaegerszegi állami elemi iskola gondnoksága. Gróf Batthyány Pál főispán ur óméltósága a zalaegerszegi állami elemi iskola gondnokságának elnökéül Thassy Kristóf m. t. főügyész, tagjaiul Sárközy Viktor gazd. egyesületi tükárt, Schütz Sándor kereskedőt, Preszler Gyula iparost, Dervarics Lajos kereskedőt, Vidóczy Pál számellenőrt, Király Mátyás ág. ev. lelkész, Szalay László kir. törvényszéki bírót és Dr Csák Károly árvaszéki ülnököt nevezte ki. A városi képviselő testület Boscán Gyula ügyvédet, Udvardy Ignác ny. keresk. iskolai igazgatót, Dr Szigethy Elemér ügyvédet, Heinez János iparost, Dr Keresztury József ügyvédet, Keszly Ferenc iparost és Sorozs József földbirtokost választotta meg a gondnokság tagjaiul. Hivatalból tagjai a gondnokságnak: Dr Korbai Károly polgármester, Legáth Kálmán apát-plébános, Engelsmann Izrael főrabbi, Dr Gráner Adolf városi orvos, Paukovich György igazgató, Takács Józsefné és Osizsár József tanítók. — A gondnokság ma alakul meg s a megalakulás alkalmával a tagok leteszik az esküt.

Biróválasztás. Paosán Korein Lipót kereskedőt, az ottani izr. hitközség elnökét egyhangulag Paosa nagyközség bírájává választották.

A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör meghívására Ispánovits Sándor fővárosi tanár, rokonainknak, a finn népnek alapos ismerője február hó 2-án vasárnap d. u. 4 órakor az áll. főgimnázium természettani előadó termében érdekes és tanulságos előadást rendez e műsorral: 1. Ezer tő országa. (50 vetített képpel.) 2. Finn népdalok. Éneklők gimnasziumi tanulók. 3. A finn nép (50 vetített képpel.) Belépődíj személyenkint 1 korona. Jegyek válthatók Breisach S. könyvkereskedésében és a pénztárnál. A február 2-ára hirdetett szabad-líceumi előadást a Kör február 23-án tartja meg.

Szakelőadások a Kereskedelmi Körben. A múlt héten szerdán este Balás Márton felső keresk. iskolai tanár olvasott fel a Keresk. Körben az amerikai merkantilizmusról és esztétikáról. Rendkívül tartalmas előadásában szellemesen fejtegette a hatalmas amerikai kereskedelem okait, mely nézete szerint főképen bámulatosan kifejtett reklámjának tulajdonítandó, mely viszont párosulva van a legnemesebb izléssel. Reklám és esztétika az amerikai kereskedő jelszavai. Záró szavaiban kifejezést adott azon óhajának, vajha a mi kereskedőink is tanulnának az amerikaiaktól, akkor talán nagyobb volna kereskedelmünk és nemesebb az izlésünk. A hatásos előadást a közönség lelkesen megtapsolta, a kör elnöke dr. Hajós Ignác pedig melegen megköszönte. A legközelebbi előadást február 5-ikén szerdán este 7^{1/2} órakor Borbély György áll. főgy. tanár ur tartja, amelyre a kör tagjait és az érdeklődőket ezuton is meghívja az elnökség.

Éliás Márton, felsőkereskedelmi iskolai tanár érdekes szabad előadást tartott a kereskedelmi körben a világ legnagyobb hatalmáról „a pénzről.” Az előadásban a kereskedelmi alkalmazottak teljes számban és a főnökök közül is többen megjelentek. A fiatal és sympatikus tanár egy teljes óráig beszélt a pénz történetéről, anyagáról, értékszabályozó hatásáról, közgazdasági jelentőségéről, relációról, az agióról, a diszióról, valutáról és ennek különböző nemairól, az áremelkedés és árocökkenés között levő viszonylatról, a magyar pénzek átalakulásairól a vezéreltől a mai napig. A hallgatóság nagy figyelemmel hallgatta a bőségesen nyújtott tanulságos ismereteket. A fiatalság lelki gyönyör-

rel szívta magába a reája különös fontossággal bíró és érthetően fejtegetett tudnivalókat, sőt a főnökök is kellemes és szellemes szórakozást találtak Eliás előadásában. Az előadás befejeztekor a hallgatóság frenetikus tapsal és éljen kiáltásokkal nyilvánította magafoku megelégedését, aminek Dr. Hajós Ignác, mint az egyesület elnöke lendületes beszédben kifejezést is adott és megköszönte az előadó fáradozását.

Mulatságok. Az alsólendvai kereskedő és iparos ifjak egyesülete február 8-án tánevigalmat rendez.

A nagykanizsai ker. jótékony nőegylet február 8-án estélyt rendez, melyen előadják a „Hókirálynő” oimfi látványos darabot, énekekkel és előképpel.

A zalaegerszegi ker. munkásögylet február 16-án az „Arany Bírány”-ban műkedvelői színelőadással egybekötött farsangi mulatságot rendez könyvtára javára. Színre kerül Erdős Károlynak „Boldog-ország” című ker. szociálista drámája, amelyben a haza és vallásalküli társadalom félszagségeit állítja a hallgató elé.

A pücsi iparoskör ma tartja farsangi mulatságát.

A „Karácsonyfa Egyesület” közvacsorája. Az idei farsang egyik legkellemesebb mulatsága lesz mindenesetre a Karácsonyfa Egyesület f. hó 8-án tartandó közvacsorája. A választmány fáradhatatlan asszonyai mindent elkövetnek, hogy az egyesület vendégei otthonosan érezzék magukat. Különös érdekessége lesz az estnek a zalamegyei gyárak termékeiből és a zalaegerszegi bortermelők boraiból rendezendő kiállítás. A vármegye területén lévő összes gyárak a legnagyobb készséggel ajánlották fel gyári-termékeiket a Karácsonyfának a kiállítás előjaira. Az egyesület pedig mindent elkövet, hogy vármegyeekben működő gyárak termékei a nagy közönség részéről megérdemelt pártfogásban részesüljenek.

A zalaegerszegi bortermelő gazdák pedig pompás boraikból juttattak az Egyesületnek s így alkalmunk lesz a kiállításon azokat is megismerni. A kiállítás tárgyai a szegénygyermek felruházására ki fognak sorsoltatni.

Belépő-díj személyenkint 2 K. családjegyre három személyre 5 K. A közvacsorán 1-1 adag étel ára kivétel nélkül 60 fill. 1 tea 40 fill.

A kiállításban résztvesznek a esáktornyai Pezsgőgyár, a nagykanizsai és keszihelyi sörgyárak, az alsólendvai Hungária esernyőgyár, a nagykanizsai Pátia pótkávé gyár, a zalaegerszegi Faragó-féle magpergető gyár és Schütz féle kékfestő gyár, továbbá Havas Kristóf műkertészete.

Uj alapítvány. A Karácsonyfa Egyesület Krosetz Istvánné — e nemes lelkű urnó halálával igen nagy veszteséget szenvedett. Fáradhatlan munkája az egyesületnek a szegény gyermekek felruházására irányuló működését oly eredményessé tette, hogy a választmány e buzgó tagjának elvesztését soká nem tudja feledni. Hogy az egyesületben áldásos emléke örökké fennmaradjon, gondoskodott arról nagylelkű alapítványal az elhunyt urnó férje: Krosetz István takarékpénztári igazgató ur, aki néhai feleségének utolsó óhaját teljesítvén 1000 K. alapítványt tett a szegény gyermekek javára és ennek kezelését a Karácsonyfa Egyesületre bízta. — Az 1907. évi karácsonyi ruhakiosztás ünnepélyén az egyesület már ezen alapítvány fél évi kamatait, 25 koronát fel is használhatta az alapító határozott óhaja szerint. — Az egyesület ezen az uton is hálás köszönetét fejezi ki a szegény gyermekek nevében Krosetz István takarékpénztári igazgató urnak.

Közgyűlés. A szegény gyermekek felruházására alakult „Chanuka” egyesület ma, vasárnap délután 1^{1/3} órakor, az izr. hitközség tanácsstermében tartja évi rendez közgyűlését; melyre a tagokat meghívja — az elnökség.

A adóreform ellen. A nagykanizsai kereskedelmi testület a soproni iparkamara átírata folytán elhatározta, hogy az új adóreform ellen állást foglal és e célból az ipartestülettel karöltve február 9-én értekezletet tart, amelyre Nagykanizsára jönnek Ulléin, a soproni kamara elnöke és Kirchknopf aunk tükára is.

A zalaegerszegi ker. munkásögylet a Dr Marik Pál árvsz. jegyző lemondása folytán megüresedett elnöki állásra Czobor Mátyás vármegyei aljegyzőt választotta meg.

Hegyközségi közgyűlés. Jánka hegyközség 1908. évi február hó 5-én, délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen, a városház tanácstermében rendezett közgyűlést tart, melyre a hegyközség tagjai meghívottnak. — A gyűlés tárgya: az 1907-ik évre vonatkozó számadás, — az 1908. évre vonatkozó költségvetés megállapítása s indítványok tárgyalása. H. J. István h. k. bíró.

A sötét város. Pénteken este a zalaegerszegi városi villamos-telep felmondta a szolgálatot. Az ivilámpák a rendezés idején kigyultak ugyan, de csakhamar elsötétültek a fénylő gömbök is és ha véletlenül csillagsugáros est nem borult volna fölénk, nem láttuk volna egymást az utcán. Nemsokára elkezdtek homályosodni a vendéglőkben, üzletekben s magánházakban levő lámpák is, hét óra felé pedig már csak vörösen izzottak az égőtestek. A boltokat bezárták, a kávéházakban gyertyákat gyújtottak s lőn nagy lótas-futás mindenütt, ahol villamos világítás van használatban. Miután a régi lámpákat a padlásra hordták; sok ház egy darabig teljes sötétségben maradt. Tíz óráig teljes sötétség uralkodott az utcákon is. Öreg este lett, mire megszűnt az üzemzavar. A telepen érdeklődők a zavar oka iránt. A bajt egy eső repedése okozta. A szívó gázmotorokat ugyanis sűrített levegővel indítják, amely egy esővön keresztül ömlik a gép hengerébe. Ez a vezető eső megrepedt, mert egy belső szelepből egy csavar kikapcsolódott. A esővet ugyan gyorsan pótolták, de nyolc munkásnak négy órai munkájába került, amíg a gép megindításához szükséges sűrített levegőt a kondenzátorba pumpolták. — Mondanunk sem kell, hogy a közönség zugolódott. Jól tudja mindenki, hogy a gépek körül nincs kizárva a törés, de ép ezért kell tartalék gépekről kell gondoskodni. Feltesszük ugyan, hogy a telepvezetőség nem tehet a mostani incidensről, de a közönség is elvárhatja, hogy hasonló esetek megelőztesse, ezért reméljük, hogy a vállalat megfelelő tartalék gépekről felültenül gondoskodik fog.

Felülfizetések. A magyarországi építőmunkások országos szövetségének zalaegerszegi csoportja január hó 26-án tartott mulatságán felülfizettek: Tósch Károly 10 K, Zalaegerszegi ipartestület 5 K, Dr. Hajós Ignác 4 K, Breiner Ignác, Korein Viktor, ifj. Horvát Jenő, Lang Nándor, Voravez Ferenc, Miszoni Bernát Kakas Ágoston 2—2 K, Sipos Gyula, Farkas József, Németh Ferenc, Latzer testvérek, N. N., Pitrof Alajos, Horváth Juhász, Horváth János, Klossovszki Ernő, Németh József, Varga Gábor, Kámán József, Haás Miksa 1—1 korona. Priczli Antalné 80 fillér; Priczli Rozsa, Farkas Ferenc, Pozvai Jánosné, Kohn Dávid 60—60 f. Dernebeck János 50 f, Németh Kármly, Győre Teréz, Kuti Andrásné, 40—40 f. Radkovich Imréné 30 f, Szabó Imre, N. N., Mára Vera, Tar István 20—20 fillér. A szíves adakozásért ezúton mond szívélyes köszönetet a rendező bizottság.

A pákai polgári olvasóköri f. hó 25-én saját könyvtár-alapja javára úgy anyagilag mint erkölcsileg jól sikerült ténemulatságot rendezett, mely alkalommal felülfizettek: Dr. Hajós Ignác 6 K, Imreh Antal 5 K, Dr. Augustinovich Nándor 3 K, Breiner Lipót, Danesces Imre, Halliarszky Lajos, Hirschl Ignác, Novák Dezső, Schwarz Arnold 4—2 K, Brandt Samu, Hirschl Gyula, Dreisziger Izó, Horváth Zsiga, Kukorelly Ferenc, Stern Henrik, Zalai Vilmos 1—1 K, Márkus Károly 50 f, Rajkó József, Tamás Lajos 40—40 f, Ambrus Károly, Farkas József, Farkas Lajos, Horváth János, Mendli János, Pók Károly, Rudas János 20—20 f.

Adomány a fél 12 órai misére. Krosetz István takarékpénztári igazgató ur néhai felesége emlékére 10 koronát adományozott a fél 12 órai misélapra.

A Dunántúli Dalosszövetség által kiírt pályázaton Kerner József zalaegerszegi zenetanár „Nem szeretem én a nyiló virágot” című műve

harmadik díjat nyert s a szövetség választmánya a művet pünkösdkor tartandó dalosünnep verseny darabjával elfogadta.

A Zalaegerszegi Népkönyha javára gróf Batthyány Pálné ömeltósága 30 koronát adományozott, melyért köszönetet mond a népkönyha vezetője.

Pályázati hirdetés. A zalaegerszegi községi iparostanoni iskola felügyelő bizottsága — a kir. tanfelügyelő úr 94/1908. számú felhívása — s Zalaegerszeg r. t. város, iskolafőntartó, képviselőtestületnek határozata folytán az iparostanoni iskola előkészítő osztályának szétválasztása céljából szervezendő tanítói állásra, a mult. valóság és közoktatásügyi m. kir. minister urnak 2066/99. számú rendelete értelmében — pályázatot hirdet.

A megválasztandó iparostanoni iskolai tanító évi tiszteletdíja — Zalaegerszeg r. t. város pénztára által havi előleges havi részletekben fizetendő 320 korona.

Felhívottnak pályázni azáandékozók, hogy a hirdetett állásra képesítésüket igazoló okmányokkal felzerelt szabályszerű kérvényeket f. évi február hó 8-án déli 12 óráig bezárólag alulírott f. b. elnökhöz annál inkább is beadják, mert a később érkező kérvények nem vétetnek figyelembe.

A választógyűlés f. évi február 9-én d. e. 10 órakor a kir. tanfelügyelő ur, vagy helyettese elnöklete alatt fog megtartatni.

Zalaegerszeg, 1908. január 31.
Vörös Gyula sk., felügyelő bizottsági elnök.
Csizsár József sk., felügyelő bizottsági jegyző.

Influenza járvány. Zalaegerszegen már hetek óta dühög az influenza. Alig van család, amelyben influenzás beteg nem lett volna. Szerencsére a betegség majdnem minden esetben enyhe lefolyású.

Mulatság a föld alatt. Mult kedden este a főtéren járó-kelők muzsikaszót és éneklőket hallottak a föld alól. A zaj az idő haladásával fokról-fokra erősödött s mindig nagyobb lett a járó-kelők tévovázása. Mi történhetik a föld alatt? Lelkek járnak-e, vagy Vulkan szedte össze az alvilág lumpjait s valami titkos alaguton szivárogo föl a föld közepéből a oiterák pengése és Pán sípjának éles sivitása? Később azonban kitudódott, hogy az „Arany Bányá” pincéből zug fel az ének és a klarinét. Tósch Károly, a szálloda bérlője összegyűjtötte a hordók körül a törzsvendégeit s a jó bor tisztelőit, hogy kóstolják végig azt a rengeteg italt, amit a pince magában rejt. Terített asztal, cigányzene, jó bor természetesen kedvre derítették az ötven tagból álló társaságot, amely alapos kóstolás után megállapította, hogy az „Arany Bányá” pincében kincsek vannak elrejtve. A kóstolás belyult az éjszakába s Zalaegerszeg város borszakértői reggelig vitatkoztak afelett: melyik ital volt a jó, jobb és a legjobb.

Szülőbirtokosok figyelmébe. Zalakoppányból 2 ügyes, gyakorlatilag képzett, józan életű szülőmunkás vincellérnek óhajt március 1-től vagy Szent-György naptól elszegődni. Megkeresések: Békefi Elek igazgató-tanítóhoz Zalakoppányba intézendők.

Agyszuzia a malom. Turaischán molnár inas volt Király István. A fiu éjszaka is dolgozott a malomban s álmosan foglalatokodott a kerekék körül. A kerekék elkapta az inas ruháját, bele-rántotta a fiut a fogas kerekék közé, amelyek teljesen összezuzták.

Leégett pince. Szentmihályi László bakónaki körjegyzőnek az ottani hegyen levő pincéje eddig ismeretlen okból kigyult és mivel senki sem volt a közelben s csak későn vették észre a tüzet, földig leégett. A kár jelentékeny. Biztosítva volt.

Tűz. Január 25-én éjjel kigyuladt Steiner Simon pusztaváliczkai birtokos tulajdonát képező 28 méter hosszú magtár. A tűz az épü-

letben levő faragó műhelyben keletkezett s belekapott a tetőzet farészeibe. A oeseléség hamar észrevette a tüzet s kicsinytől nagyig a legnagyobb erőfeszítéssel fogott az oltáshoz. Alig, hogy a tetőről lepattogott oserépszindely közül kicsapott lángot Püsztaszentlászlón észrevették, a falu népe egyszerre talpon volt s 30—40 legény futva hozta a község feoskendőjét a tűzhöz. Egy negyed óra alatt ott voltak a szomszédos Tarányi főie uradalom oeselési is. Az oeszeseraglett nép oly buzgalommal dolgozott, mintha a magáét mentette volna. A tüzet sikerült is lokalizálni s a derék tűzoltók nem távoztak addig, amíg egy szikrát láttak.

Iszakosság nincs többé!

Kivanatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szeszese italban egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvenessé teszi az iszákosság s szeszese italt. A COZA oly csendesesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki s sok ezer férfit a szégyen és beestelenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséséhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarul és németül levelezünk.

Ingyenpróbákat a valódi Coza-porból bérmentesen küld levélbeni felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London E76 (Anglia).
Levelek 25, levelező lapok 10 fillérrel bérmentesítendők.

Késelés. Kedden este néhány nagykanizsai munkás betért egy kocsmába. Ott volt Lorenosics Sándor is, akibe Horváth Béni Ferenc belekötött. A veszekedő embereket a kocsmáros kiküldte a vendéglőből. Alig értek az utcára, Horváth Béni Ferenc a falhoz szorította Lorenosics Sándort s ötször beleszurta. Három szurás a tüdőt érte.

Uj erőt ad

a SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó. Gyengesség esetében, különösen lábadozóknál, vagy vérszegénység, tüdőbaj, tulterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül megbízhatóan hat. Ez a szer a

SCOTT-féle Emulsió.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle eredeti üvegért — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Tolvaj cigányok. Farao népét hiába rémítgetik azzal, hogy elszedik a gyermekeiket, ha tovább is garázdálkodnak s nem szoknak munkához. Mit törődnek ők a hatóságok fenyegetésével, amikor a minisztérium ugyanis visszaadja az elvitt rajkókat. — A mult héten a vármegye területén hat helyről is jelentették, hogy a cigányok loptak. Nagyrécsén egy éjszaka három kamrát üritettek ki s ellátták magukat három hétre való eleséggel.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsiyét, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mindenki értéktelen utánzatokat is kínál, kérjen mindenképp „Roche” eredeti tromagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre s gyógyszerészek-től. — Ára üvegenként 4.— koronás.

Időjárás. Az idő egész héten derült volt, csak egy nap mutatkozott felhőzet s alig egy óráig esett az eső. Az enyhe napsugár tavaszi hangulatokat keltett. A hőmérő csak éjszakánként száll a fagypontra alá.

Eljegyzési - **Selyem** és „Honneberg”
Lakodalmi - selyem 75 kr.-tól
Damast - feljebb hármentve és
Eolienne - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:

„Seldenfabrik. Hennenberg in Zürich.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammon bín

	minőség szerint	Kor. 161	Kor. 162
liszt		23 50	—
rozsa		21	—
árpa		16	—
zab		16	—
kukorica		16	—

Felolós szerkesztő: dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: dr. Csák Károly és Udvardy Ignác

8148/tkv. 1907 szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Karabélyos Elek* alsólendvai ügyvéd végrehajthatóan *Beck György* gutorföldi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés 149 K 90 f tőkekövetelés, ennek 1905 évi telfuár hó 4-től járó 5% kamatai, 29 K 40 f és 21 K 16 f költségek, valamint a jelen kérvényért megállapított 20 K 55 f kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a mikefai 147. sz. tjkvben f 640. hrz. alatt felvett Beck György tulajdonát képező 44 K becsértékű szántóföld és erdő; — II. a mikefai 192. sz. tjkvben f 647. hrz. alatt $\frac{1}{3}$ részben Kulcsár József és neje Jandli Rozália, $\frac{1}{3}$ részben Blaskovics Mihály bollahidai lakosok és $\frac{1}{3}$ részben Beck György tulajdonát képező egész szántóföldre 234 korona kiküldési árban a végrehajtási törvény 156. §-ához képest; — III. a mikefai 193. sz. tjkvben A) f 653. hrzám alatt felvett egészben Beck György tulajdonát képező erdőre 49 K kiküldési árban; IV. és a mikefai 194. sz. tjkvben A) f 641. hrz. alatt felvett szántóból Beck Györgyöt illető $\frac{2}{3}$ részre 732 korona 66 fillér kiküldési árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1908 évi február hó 3-án délelőtt 10 órakor Mikefa községben a község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 4 K 40 f, 23 K 40 f, 4 K 90 f és 76 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. te. 48. §-a alatti árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. te. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg 1907 évi hó október 28-án.

Szirmay, kir. tszéki bír.

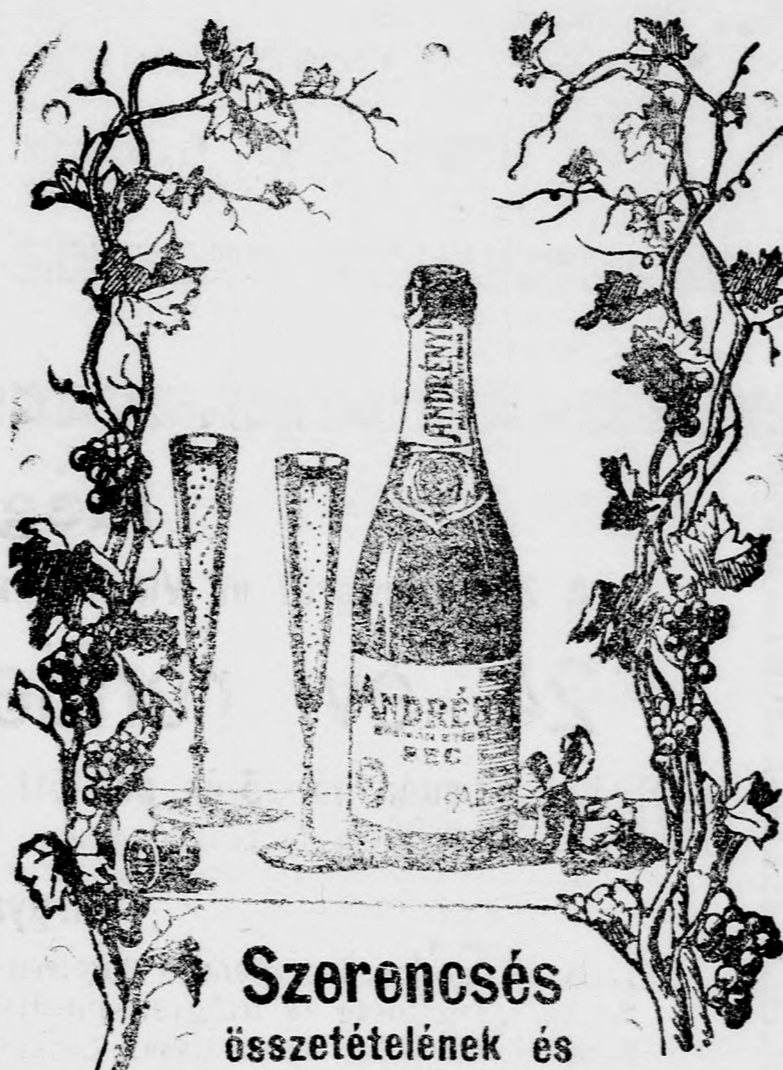
Faeladás.

A zalaszentgyörgyi erdőben levő, 3 hold 75 □-öl területen

250 db tölgy és bükkfa,

amely nagyrészből műfának alkalmas, szabad kézből **eladó.**

Bővebb felvilágosítást adnak a tulajdonosok: **Takács Ferenc és Takács Péter Zalaszentgyörgyön.**

Szerencsés

összetételének és

a felhasznált borok gondos megválogatása eredményezi általánosan elismert kitűnő minőségét.

Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben!

Üzlet átadás.

Családi viszonyok folytán egy vasmogóei járási székhelyen levő forgalmas és jól jövedelmező

vegyes-kereskedés

raktárral és teljes berendezéssel **eladó.**

Komoly vevők forduljanak **H. A. Szombathey**, Rumi-utca 16. számra, hol is minden közelebbi adat megtudható.

Eladó

nagyobb mennyiségű olfa

bükk és cser

egy tételben, vagy ölenként is — továbbá műfának alkalmas, — kevés cserrel kevert — 1500 db fennálló bükkfa.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Eitner Sándor

salomvári gazdasága.

146/1908. számhoz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur rendeletére a Dráva folyó légrádi szakaszán az 1908 évben végrehajtandó szabályozási munkákhoz szükséges:

1509.35 m³ terméskő

szállítására nézve 1908 évi február hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor az alulirt m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében újbóli nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati feltételeknek megfelelően az eszéki m. kir. folyammérnöki hivatalnál megszerezhető ajánlati íven kiállítandó és felszerelendő ajánlatok a jelzett napon reggeli 9 $\frac{1}{2}$ óráig ugyanott nyújtandók be.

A végrehajtandó munkák helyzetrajza, a kötendő szerződés és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, az eszéki m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Eszék, 1908 év január 26-án.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

17/kig. 908.

Pályázati hirdetés.

A zalaegerszegi városi közkórháznál 1200 korona azaz egyezer-kettőszáz korona évi fizetéssel javadalmazott

osztályorvosi

állásra a városi tanács pályázatot hirdet.

Az osztályorvos magányakorlatra jogosult.

Egyenlő képesítés esetében a ki psichiáter (elmeorvos) gyakorlatot okmányilag ki tud mutatni — előnyben részesül.

Orvosi képesítést s eddigi gyakorlatot igazoló okmányokkal felszerelt s Zalaegerszeg alispánjához címzendő kérvény 1908 évi február hó 29-ig alulírott városi tanácshoz nyújtandó be.

Zalaegerszeg, 1908 évi január 29-én tartott tanácsülésből.

Fülöp József
h. polgármester.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt.
Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS és STOCK
pároló telepe
FIUME.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:
SATTLER JÓZSEF Nagykanizsán.

Az őrségi szarvasmarhája szépsége és erőteljességénél fogva még a külföldiek előtt is ismeretes, kik egyetlen vásárt sem mulasztanak el, hogy még tenyésztőket is jó áron ne vásároljanak. Ezt pedig az

Őrségi általános

t á p p o r

alkalmazása által érik el. Tegyen minden állattartó gazda ezzel kísérletet és meg fog győződni, hogy nemcsak szarvasmarhái, de lovai és juhái az emésztési zavarokból eredő étvágytalanságban nem fognak szenvedni, sőt erőben és husban gyarapodni fognak. A tehének tejelését pedig nagyban fokozza.

Kis doboz ára 70 fillér, nagy doboz ára 1 K 40 fillér.

Postacsomag 12 kis vagy 6 nagy dobozzal utánvét és bérmentes szállítás mellett 8 K 50 f.

Megrendelhető:

Saxinger Ottó
gyógyszerésznél Őrszentpéteren.

Meghívó.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság

24. évi rendes közgyűlését

1908. évi február hó 15-én délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámadás bemutatása, határozathozatal a mérleg és tiszta jövedelem iránt.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
5. Az alapszabályok 47. §-ának módosítása.
6. Egy illetve két felügyelő-bizottsági tagnak 1 évi időtartamra leendő választása.
7. Az alapszabályok 20. §-a értelmében netán beadott indítványok tárgyalása.

Zalaszentgrót, 1908 évi január hó 10-én.

Az igazgatóság.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság

mérleg- és vagyon-kimutatása.

VAGYON.					TEHER.						
Fkvi lapsz.		K	f	Fkvi lapsz.		K	f	K	f		
165	Pénztár			24159	93	1				160000	—
177	Váltók			884043	29	66				81442	—
178	Jelzálog kölcsönök			173369	—	69				6200	—
166	Kezességi kölcsönök			5287	60	169		813814	89		
152	Előleg kölcsönök			9699	—	151		15684	15	829499	04
185	Intézeti ház			8000	—	163				1624	13
111	Ingatlanok			15347	09	135				15570	—
100	Giró számla az Osztr.-Magyar Banknál			551	63	164				34	—
179	Folyó számla			6	37	—	170			9426	54
183	Váltóváltási díj			71	50	171				25792	69
123	Hátralékos kamatok			2622	36						
				1129588	40					1129588	40

Zalaszentgrót, 1907. évi december hó 31-én.

Brenner Ernő
pénztárnok.

Botfy Péter
igazgató.

Weisz Lajos
könyvelő.

Jelen mérleg- és vagyon-kimutatást tüzetesen megvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokat minden tételben helyesnek találtuk. — Zalaszentgrót, 1908 évi január hó 19-én.

Bichler Dénes
felügy.-biz. tag.

Neuman Mór
felügy.-biz. tag.

Misner Dávid
számv.-biz. tag.

Steiner Dávid
számv.-biz. tag.

HIRDETÉSEK

felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN.

Felhívás!

Női kalapok

megrendelését, alakítását és díszítését olcsón a legszebb kivitelben és pontosan végzi

Pollák Edéné

divatárúsnő Zalaegerszeg fő-utca

Horváth Miklós-féle ház a lakásban.

Gyászkalapok készítését azonnal végzi.

Meghívó.

A Zalamegyei Központi Takarékpénztár Részvénytársaság évi rendes közgyűlését

a folyó 1908 évi február hó 3-án délután 2¹/₂ órakor Zalaegerszegen saját házának az emeletén levő tanácsstermben fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
2. A zárszámadásnak megvizsgálás a mérlegnek megállapítás céljából előterjesztése és a tiszta jövedelem felosztása iránti határozat.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 29. §-a értelmében netán bejelentett indítványok.

Zalaegerszeg, 1908. évi január hó 17.

Legyet. Tanácskozási és szavazási jogát minden nagykorú részvényes — ha férfi, csupán személyesen, ha pedig nő, akkor csak az általa teljes hitelt érdemlő alakban kiállított meghatalmazással ellátott, más szavazatképes férfi részvényes által — gyakorolhatja, de csak oly részvénye alapján, mely a közgyűlést legalább két hónappal megelőzőleg a részvénykönyvben nevére átírva és szelvényével együtt legkésőbb az 1908. évi január hó 31-én délután 5 óráig a társaság pénztárába letéve lett; azonban részvényei alapján több szavazatot, mint összesen tizet, egy részvényes sem személyesen, sem esetleg más részvényesnek adott meghatalmazás útján nem gyakorolhat, bármennyi legyen is részvényeinek száma. Meghatalmazottképen több szavazatot, mint összesen tizet, senki sem gyakorolhat, habár többen legyenek is meghatalmazói. A meghatalmazványok legkésőbb a közgyűlés megnyitásáig benyújtandók.

A Zalamegyei Központi Takarékpénztár-Részvénytársaság 1907. évi

mérleg-számlája.

TARTOZIK.

KÖVETEL.

Fkvi lapsz.	V A G Y O N	K		f		Fkvi lapsz.	T E H E R	K		f	
136	Pénztár-számlának					92	Részvénytőke-számlától				
	pénztárkészlet			48613	45		teljesen befizetett részvénytőke			160000	
164	Váltó-számlának					137	Tartalékalap-számlától				
	tárcaváltók			1245089	94		1907 évi kamata	123138	81	129295	75
148	Jelzálogkölosön-számlának					124	Különtartalékalap-számlától				
	jelzálogkötelezők			935323	79		1907 évi kamata	5771	50	6060	08
141	Önsegélyzőegyleti kölosön-számlának					145	Betét-számlától				
	önsegélyzőegyleti kötelezők			122944			betétállomány tőkésített kamatokkal			2026353	36
109	Előlegkölosön-számlának					151	Átmeneti kamat-számlától				
	előlegkötelezők			16099	50		átmeneti kamatok egyenlege			17672	91
165	Folyó-számlának					96	Betétkamatilleték 10% adó számlától				
	adósok folyó-számlában						be nem fizetett adó			4074	14
	bankoknál giro-számlán			8005	08	165	Folyó-számlától				
68	Kossuth Lajos-u. intézeti ház-számlának	80443	40				hitelezők folyó-számlában			84549	13
	leírás	804	43	79638	97	93	Osztalék-számlától				
135	Ingatlan-számlának						fel nem vett osztalék			30	
	ingatlanok			11960	39	130	Kossuth Lajos-utcai házbérvjöv.-sz.-tól				
153	Értékpapir-számlának						az 1908 évet illető bér			200	
	100.000 K 4% magyar koronajáradék	93200				128	Visszleszámított váltó-számlától				
	a 93-20						leszámított váltók az Osztrák-Magyar			136510	
	20.000 K 4% m. földtehermentesítési	18700					Banknál				
	kötvény					157	Nyeremény- és veszteség-számlától				
	20.000 K 4% pesti m. kereskedelmi	18800		130700			egyenleg mint nyeresemény			47374	55
	bank zálogl.										
134	Értékpapirkamat-számlának										
	a fentiek függő kamata										
45	Felszerelés-számlának	1954	87								
	leírás	508	45	1446	42						
98	Hátralékos kamat-számlának										
	hátralékos kamatok a múlt évről			11306	71						
143	Ingatlan bérvjövdelem-számlának										
	hátralékos bérösszeg			191	68						
				2612119	92					2612119	92

Zalaegerszeg, 1907. évi december hó 31-én.

Pataki Gusztáv sk.,
főkönyvezető.

Dr Hány István sk.,
elnök.

Krosetz Gyula sk.,
vezérigazgató.

Duzár István sk.,
pénztárnok.

Jelen »Mérleg-számla« aktiv és passiv vagyonszámláit a »Nyeremény-egyenleg«-gel együtt helyeseknek találtuk.
Zalaegerszeg 1908. évi január hó 14-én.

Deutsch Ferenc sk.,
számv. biz. tag.

Dervarics Lajos sk.,
számv. biz. tag.

Csutor János sk.,
felügy.-biz. elnök.

Udvardy Vince sk.,
felügy.-biz. tag.

Balassa Benő sk.,
felügy.-biz. tag.

Hirdetmény.

Eladásra kerül nagy mennyiségben első osztályu **sima és gyökeres ripária portalis, vitis solonis és rupestris monticola** **alany vessző.** Továbbá ily alanyokon készült első osztályu **gyökeres fás oltvány** a legkitűnőbb csemege és borfajokban; ugyszintén **sima és gyökeres hazai szőlő vessző.**

Fajtisztaságért kezesseget vállalunk.

Badacsonyi szentgyörgyhegyi szőlőoltvány telep.
Tapolca, Zalamegye.

Kovács üzlet.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy május hó 1-én **Zalaegerszegen, Rákóczi-utca 9. szám alatt**

kovács műhelyt nyitok.

Több nagy városban szerzett tapasztalataim s iparom hosszabb időn keresztül való gyakorlása képesítenek arra, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Elvállalom a **legfinomabb kocsimunkát** s a **legkényesebb patkolásokat**, valamint a rozsz patkolás miatt **elromlott lábak helyreigazítását.**

A patkolási tanfolyamot az állatorvosi akademián végezttem.

Szíves pártfogást kér

HORVÁTH JÓZSEF
kovács mester.

Vadászok figyelmébe!

Fegyverek, revolverek **30—50** százalékkal olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet!

Halászat-, vadászati, torna vivó és egyéb sportcikkek állandó raktára.

Földesi L.

fegyver és sportcikkek üzlete.
Budapest, VII. Rákóczi-ut 6.

Naponta száz csomagot küldök vidékre!

A »Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete« ez évi rendes közgyűlését f. évi március hó 8-án d. e. 10 órakor tartja meg Budapesten, az intézet saját házában, V. Géza-utca 2. szám alatt.

NAPIREND:

1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. A kilépés folytán megüresedett három igazgatósági tagsági hely betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
6. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28-ik szakasza értelmében törvényhatóságokként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevélkölcseinek együttes összegének minden 500.000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből. — Felhívatnak ennél fogva Zalamegye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felveit 1,340.550 K-nyi záloglevélkölcse után 2 képviselő megválasztása céljából f. évi február hó 10-én a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület helyiségében tartandó **választó gyűlésen** megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete.

Frim Pál okl. mérnök

Szombathely.

Beton-, vasbeton, furási és vízepítési vállalat.

Épit:

vasbetonból gazdasági épületeket, raktárakat, áruházakat, gyárakat, Schedtelöket, tűzmentes menyezetekeket, falakat, lépcsöket és boltzatokat bármely megterhelésre, hidakat minden nyílásra, gátokat, turbinaberendezéseket.

Eszközöl:

talajkutatókat, mélyfurásokat vízre és kőszénre, vasbetonalapozásokat, alagesővezést, pincék vízmentesítését.

Különlegesség.

Vasbetongyárárkémények. Olcsóbbak, jobbak és tartósabbak minden egyéb szerkezetnél.

Hirdetmény.

Zalaszentmihály községben a vasut állomás mellett 1800 magyar hold szántó, kaszáló, rét, legelő, valamint **beltelek, lakóház és gazdasági épületekkel,**

parcellázás útján

jutányos áron igen előnyös fizetési feltételekkel eladatik. Az ingatlanok bevetve június 1-én vehetők át.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

a zalaszentmihályi körjegyzőség.

Nagy raktár

varrógépek, kerékpárok, vadász-fegyverek, forgópisztolyok, gramafonok (beszélőgépek), takaréktűzhelyek, villámhárítók, villanyesengő felszerelésekből és alkatrészekből.

Elvállal kezesség mellett fegyverek szakszerű javítását, barnítását, beégetését. Mindennemű díszmű lakatosmunkákat, díszkapukat, sárkerítéseket stb.

Nagy javító műhely.

Megrendelések gyorsan és pontosan készíttetnek.

Varrógépek kényelmes részletfizetésre.

Horváth Imre

műlakatos és gépkereskedő

Zalaegerszegen, Rákóczi-utca 10. sz. a.

Alulirott urodalmi főbérnökség amerikai szőlővessző telepén 75000 sima riparia portalis, 10000 drb sima rupestris monticola

szőlővessző

ezrenként 16 korona árban eladó.

Megrendeléseket elfogad

az urodalmi főbérnökség
Alsólendván.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portalis alanyon oltott elsőrendű dugyökéretű, olványokat felelősség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárféher, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 darab sima zöldoltvány	80 K
1000 " gyökeres I. osztály, 2 éves	180 "
1000 " II. osztály	140 "
1000 " sima Ripária-Portalis I. oszt.	16 "
1000 " II. oszt.	9 "
1000 " gyökeres I. oszt.	30 "
1000 " II. oszt.	18 "
1000 " fásoltvány I. oszt.	200 "
1000 " II. oszt.	140 "

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József

Gyöngyös, (Hevesm.)

Ismeri-e a zalaegerszegi királyt?

a „Kalap Királyt“

a pénzügyi palota mellett.

Nála óriási a választék kalap, sapka, ing, nyakkendő és száz más uri divateikkben.

Figyelmes kiszolgálás!

Szolid árak!

Minden vevő,

aki 10 korona értékű bevásárlást eszközöl

MARTON MÁRKUSZ

(WEINBERGER H. ÉS FIA UTÓDA)

▲ ▲ URI- ÉS NŐI DIVATÁRUHÁZÁBAN, ▲ ▲
egy életnagyságu képet kap ajándékba.

Ugyanott az idény előre haladottsága miatt női- és gyermekkabátok, boák, szövetek stb. árak leszállított árban árusítatnak el.

ZALAEGRSZEGEN, a megyeházzal szemben, dr. Obersohn ház.

10151/tkv. 1907.

Hirdetmény.

Mikefa községhez tartozó, a »Gombos-család« tulajdonánál telekkönyvezett mikefai 93. sz. tjkvi A) † 637/1, 617/2 és 625. hrszámu az alsózágorhidai dülőben fekvő erdő és legelő igényjogosultság arányában, valamint **Kereseszeg** község közbirtokossága tulajdonát képezett kereseszegi 25. számú tjkvi A) † 67. és 83. hrszámu közös erdő, a zalaegerszegi kir. törvényszék mint urbéri bíróság által telekaránylag felosztván, a felosztott részek telekkönyvezése és a tényleges tulajdonosok telekkönyvi felvétele az 1888. évi 675/I. M. E. sz., az 1888. évi 36300/I. M. rendeletek és az 1892. évi XXIX. tc. együttes alkalmazásával foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé, hogy mindazok, kik a közös birtokot tartalmazó mikefai, illetve kereseszegi telekkönyvnek kizárólag a felosztott részekre alkalmazott átalakítása tárgyában a fentebbiek szerint eszközölt bejegyzések által magukat jogaikban sértve vélik, kiigazítási keresetüket 8 hónap alatt, vagyis **1908 évi szeptember hó 15. napjáig** bezárólag a zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz annál bizonyosabban nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után igényeiket oly harmadik személyek kárára, akik a telekjegyzőkönyvben foglalt bejegyzések alapján további nyilvankönyvi jogokat jóhiszemmel szereznek, többé nem érvényesíthetik.

Figyelmeztetnek egyuttal azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Zalaegerszeg, 1907 december 31.

Rutich, kir. törvényszéki bíró.

Postai engedély: 1000 Budapest, Erzsébet-utca 22. Saját érdekében hirdessen kiterjedt. LEOPOLD GYÖR. Hirdetési kódja: 1000 Budapest, Erzsébet-utca 22. 200 napra hatályos a közlöny.

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZERHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vegyszert és kozmetikai laboratórium. **GYÖR, BAROSS-UT.**

Osmege-Konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek, málna-, szőlő-, gomba-, bors- és fűszerek, sóska, borovicska, - legfinább minőségben szállít - előkelőbb fűszerekkel kiegészítve is a

BELHURUT

(nemzeti) gyomorgyógyászati gyógyszer a BARTA-féle fokozott ártalmosságú, kapható gyógyszeráraknál 5-10-ig olcsóbban és bérmentve is a

Felkai Konzervgyár, Barta József
Fehérvári (Zalaegerszeg). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRZEGÉNYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erőt, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 2-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-tér.

PLATSCHEK VILMOS

ellásmert legolcsóbb, tegszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

MIVOLI

fényképészeti és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészies kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolatok selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Gross, függelék, tü stb. apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sarkókra stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK

Doboza 2 kor.

Postai szállítású **„FENÉR GALAMB”** Gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA KÖRUT 33
Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriákban.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle fegyvert a lakásban és egy, mint mindennemű károsító, védekeztetést és egyéb kárt és romlástól megvédi.

Legmeghatározottabb védőszer szennyeg és káros ellen.
Használati utasítás szerivel való eljuttatás mellett biztosított a feltétlen eredményt.

Veszerképviselők Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

BOGDANYI SZERENCSEJE PARALLAN!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis **BOGDANYI S.**

Magyarosítási sorsjegyrendszer 1. f. 1. osztály.
BUDAPEST, KÁROLY KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan izt.
Tégelye K 1-20

Dr. KOVÁCS Gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollast-útköz” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal!

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárakban és drogeriákban kapható.

Főraktár **BERETVÁS TAMÁS** Gyógyszertár **KISPEST,** Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLÓ

Szálló: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.
100 szoba 2-20 K-ig feljebb. Kiszolgálás az utazás minden részén. Világos és meleg kávéház, étterem. Világos és meleg szállóhely az összes pályaudvarok és határok felé.

BOGDANYI S.

Magyarosítási sorsjegyrendszer 1. f. 1. osztály.
BUDAPEST, KÁROLY KÖRUT 20.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 30. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS I.

hemoptizai rendelés-üzemeltető
1000 Budapest, Erzsébet-utca 22.
BUDAPEST, Váci-körút 13. sz.

KATZER

szőrmeszerelési és tisztítási üzeme
világos és meleg kávéház.
Első és legnagyobb melykár ellen védő rész. társ.

Jó étvágya lesz,
ha Kaiser fodormenta cukorkáit használja.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.
Nélkülözhetetlen emésztési zavaroknál, étvágytalanságnál, gyomor-fájásnál stb. Üdítő és élénkítő szer.

Egy csomag 20 és 40 f Schmidt Győző cukrászatában és Kaszter Sándor gyógyszerertárában Zalaegerszegen.

ÓH JAJ!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fill.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” Gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható Zalaegerszegen: Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: Kossa Gusztáv, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerertárakban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótlója

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőbővőnyél, csúrnél és megfázásnál bedarabolás-köppen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és egyszólván minden gyógyszerertárban kapható. - Főraktár: Török József gyógyszerertárnál, Budapest.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában. Előre behatározott 5 pec. Mindennapi esztendő.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy cementáru telepemen kutakhoz igen alkalmas

beton-csővek

is készíttetnek 1 méter átmérővel, melyekkel a kutak előállítása nagy biztonsággal eszközölhető és aránylag olcsó befektetéssel jár. Akármilyen mély kutakhoz alkalmazható.

Zathureczky Márton
Zsigmondháza, u. p. Túrje.